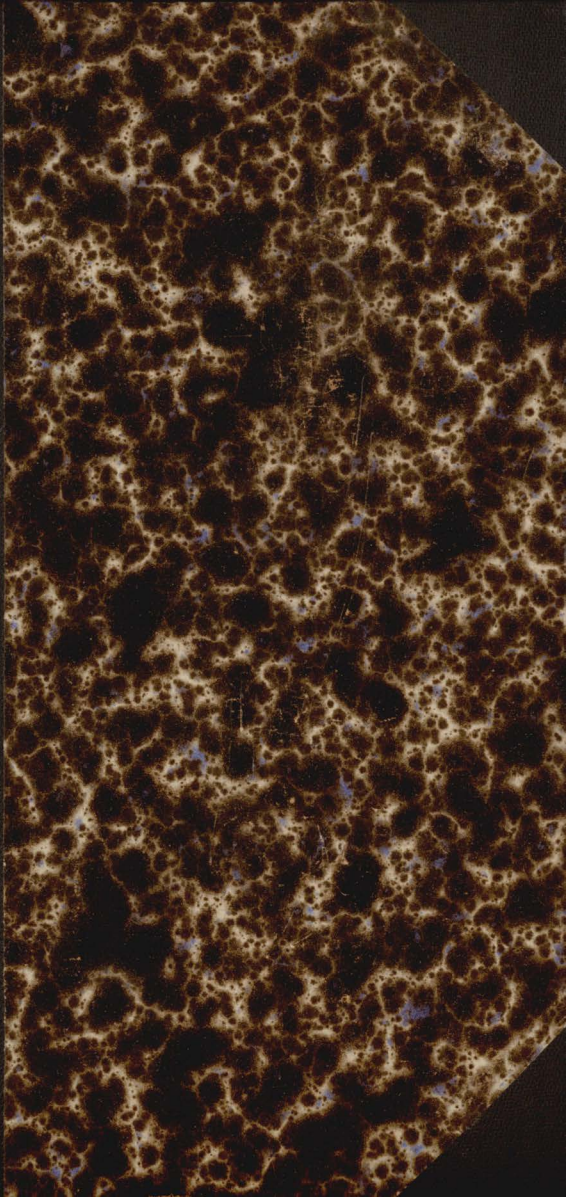

142

THE
HISTORY
OF
THE
CITY
OF
NEW
YORK
FROM
1624
TO
1800

F

88

≡ ERDEI ≡
KIHÁGÁSOK

Az 1879. évi XXXI. tc. II. cime.

Gyakorlati használatra magyarázatokkal, elvi határozatokkal, mintatárral és tárgymutatóval.

Összeállította:

Felszeghy Béla dr.

vm. aljegyző, tb. főszolgabíró.

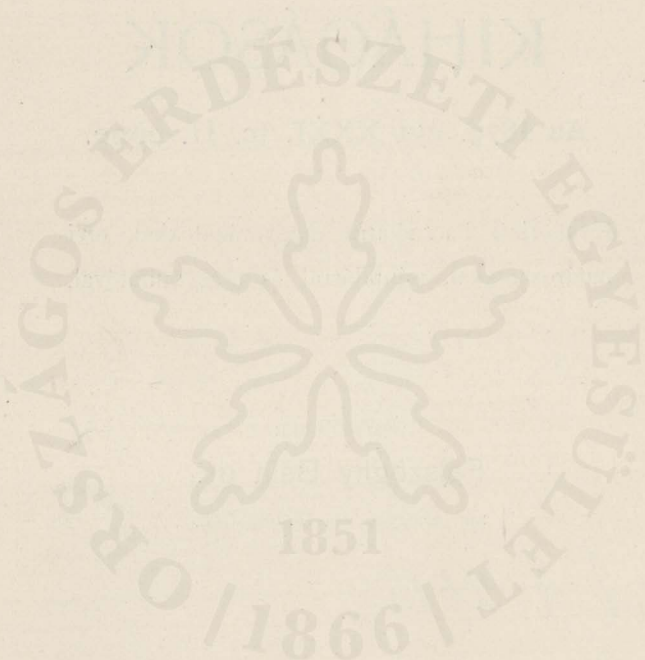
1
A. h. 2615.

10/1/1.
III

Ára 1 korona 60 fillér.

Nyomatott Csallner Károlynál Besztercén.

OEE Könyvtár
Áll.Éll. 2018

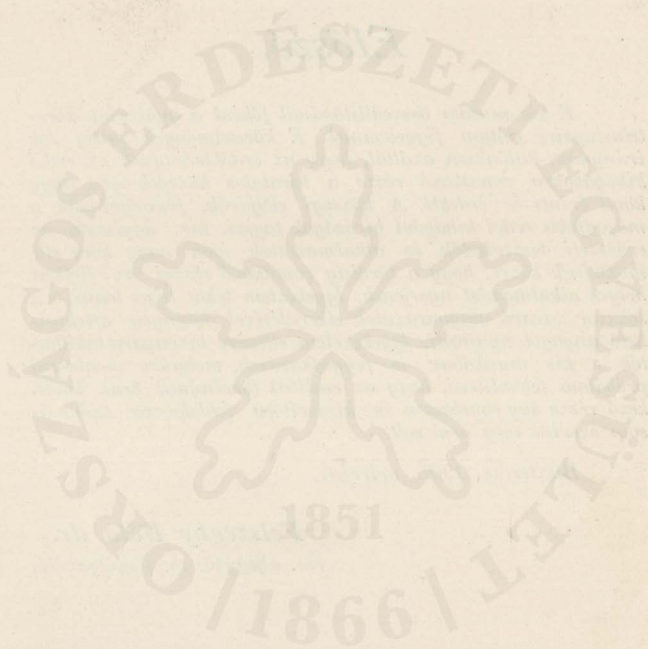
Előszó.

E kis munka összeállításánál főként a gyakorlat követelményeire voltam figyelemmel. E követelmények pedig sok irányúak, különösen azáltal, hogy az erdőtörvénynek az erdei kihágásokra vonatkozó része a hivatalos közegek igen nagy körét érinti és érdekli. A községi előljárók, főszolgabírák, a másodfoku erdei kihágási bíróságok tagjai, kir. ügyészek, az erdészeti tisztviselők és alkalmazottak igen nagy köre stb. működnek közre, hogy a törvény vonatkozó részei az életben helyes alkalmazást nyerjenek. Igyekszem tehát teljes lenni, s a sokszor zavaró magyarázatok elkerülésével könnyen áttekinthető anyagot nyújtani. Igyekszem ellenére bizonyára találhatók e kis munkában is fogyatkozások, melyekre mentségül próbálom felemlíteni, hogy az említett törvénynek bent következő része így egységesen és kimerítően feldolgozva tudomásom szerint még nem volt.

Besztercze, 1908. március.

Felszeghy Béla dr.

vm. aljegyző, tb. főszolgabíró.

Az erdőtörvény (1879. XXXI. tc.) második címe.

Az erdei kihágások.

I. FEJEZET.

Általános határozatok.

Bevezetés. Az erdőtörvény az 1528/1880. M. E. sz. rendelettel léptetett életbe. (I. R. T. 1880: I. 247. és a 25372/1880. B. M. sz. rendeletet R. T. 1880: I. 343.)

Az erdei kihágásoknak négy neme különböztetendő meg: *A)* erdei lopás, *B)* erdei kártétel, *C)* veszélyes cselekmények, mulasztások, *D)* kivételes intézkedések be nem tartása (116. §). Ezekre a kihágásokra vonatkoznak az alábbi általános határozatok. Megjegyzendő, hogy az erdei kihágásokra nézve, mennyiben az erdőtörvény eltérőleg nem intézkedik, büntető törvényeinknek általános szabályai alkalmazandók. 22979/888. B. M.

69. §. A jelen törvény második cím II. fejezetének *A)* és *B)* pontja alatt meghatározott lopások és másnak erdejében elkövetett károsítások erdei kihágást képeznek, ha

a) lopás esetében a lopott dolog értéke — a külön megtérítendő kár beszámítása nélkül; —

b) károsítás esetében pedig az okozott kár összege 30 frtot nem halad túl.

A cselekmény e minősége nem változik az által, hogy a jelen szakaszban meghatáro-

zott érték vagy kár összege a tettes elítéltetése előtt általa elkövetett több erdei kihágásból származik.

Erdei kihágás miatt emelt panasz alkalmával az illető hatóságok feladatát első sorban nem az elkövetett cselekmény színhelye tulajdonjogának megállapítása, hanem a tényleg fennálló birtokviszonyok megvédése képezi. Ha azonban a birtokviszonyok ki nem deríthetők s emiatt a kihágás elkövetésének kérdése törvényszerűen el nem dönthető, a felek rendes birói utra utasítandók. 63226/889. BM. (Kgy. II. 682.)

A tettes elítélése előtt általa elkövetett több erdei kihágás az Et. 83. §-ra figyelemmel bírálendő el, vagyis a pénzbüntetést helyettesítő elzárás tartama a 10 napot semmi körülmény között nem multhatja felül.

L. a kár- és értékösszeg határára vonatkozó határozatokat még a 73., 90., 100. és 109. §§-nál.

70. §. A közös erdőben a közbirtokos által elkövetett lopás vagy károsítás — ha ez által más közbirtokos joga megsértetik, — az előbbi szakaszban meghatározott föltételek alatt szintén erdei kihágást képez.

Oly erdőbirtokon, hol a határ nem vitás, a határjelek a közíg. hatóságok által is felállíthatók, de a vitás határ kérdése a kir. bíróságok hatáskörébe tartozik. 11704/889. B. M. (Kgy. I. 175.)

71. §. A jelen törvény második cím II-ik fejezetének C) pontja alatt meghatározott

veszélyes cselekmények és mulasztások — tekintet nélkül a veszély nagyságára s a mennyiben a különös határozatokban az ellenkező nem rendeltetik — az esetben is erdei kihágást képeznek, ha nem idegen erdőben követtetnek el.

Szolgalmal terhelt erdőkben a használatra jogosultak által a hatóságilag jóváhagyott üzemtervek ellenére gyakorolt használatok erdei kihágásoknak tekintendők. 88224/906. BM. (BK. 1906. 530. oldal.)

72. §. Mulasztás által csupán azon esetben követtetik el az erdei kihágás, melyekre vonatkozólag ez a törvény intézkedésében kimondatik.

73. §. Ha a lopott dolog értéke vagy okozott kár összege 30 frtot felülhalad, a cselekmény a büntetőtörvény értelmében már vétséget, illetőleg büntettet képez.

Több külön erdei lopásnak az érték szerinti minősítésénél a büntető törvényeknek rendelkezései tartandók meg.

E § utolsó bekezdésében érintett rendelkezése a btk.-nek ez:

»Annak meghatározása végett, vajjon büntettet vagy vétséget képez-e a lopás: mindazon dolgok értéke egybefoglalandó, melyeket ugyanazon tettes, — bár több külön lopás alkalmával — ellopott, vagy ellopni megkísérlett, vagy melyeknek ellopásában részes volt.

A lopott dolog értékének az veendő, melylyel az a lopás idején birt.«

Más más alkalommal elkövetett erdei falopások miatt indított ügy elbírálása — ha a kár együttvéve 60 koronát meghalad — a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. (Mt. 1901. ápr. 2.)

74. §. Büntettet képez az erdei lopás, habár a lopott dolog értéke 30 frtot nem halad túl, ha erre vonatkozólag valamelyike azon körülményeknek forog fenn, melyeknél fogva a lopás, tekintet nélkül a lopott dolog értékére, a büntető törvények szerint büntetettnek állapittatik meg.

A büntető törvényeknek a fegyverviselésre vonatkozó megállapítása, erdei lopást illetőleg, csakis lőfegyverre értendő.

A visszaesésnek a büntető törvénykönyv 338. §-ában meghatározott hatálya erdei lopásra nézve megszűnik, ha az utolsó elkövetését megelőző büntetés kiállása óta 3 év már eltelt.

Tekintet nélkül a lopott dolog értékére büntettet képez a lopás a btk. 336. §-a értelmében, ha :

1. valamely az állam által elismert vallás szertartásaira rendelt helyiségben, a vallás szertartásaihoz tartozó, vagy kegyes, vagy jótékony célra szánt tárgy ;

2. temetőben a holtak emlékére rendelt, vagy holttesten levő tárgy lopatik el ;

3. épületben, bekerített helyen vagy hajón követtetik el, hová a tolvaj betörés vagy bemászás által jutott, vagy ha a lopás céljából a zár, vagy a megőrzésre szolgáló egyéb készüllet feltörtetett ;

4. a felnyitásra hamis vagy ellopott kulcs használtatik ;

5. csata, tüzvész, vizáradás vagy más közveszély színhelyén vagy közelében követtetik el ;

6. elkövetésénél rabló vagy tolvajszövetségnek két vagy több tagja működött közre ;

7. szolgálatban álló személy azon, kinek szolgálatában áll, vagy annak házához tartozó személyen követi el ;

8. a tolvajjal házközösségben vagy közös háztartásban élő személy ellen követtetik el ;

9. a lopást közhivatalnok, közhivatalnoki jellegének felhasználásával követi el ;

10. a tolvaj, vagy ha többen volnának, ezek egyike a lopás elkövetése végett közhivatalnoki jelleget vagy hatósági megbízást szinlel.

Itt megjegyezzük, hogy a btk. 336. §-nak 1., 2., 3., 4., 8., 9. alatti esetei erdei lopásnál alig fordulhatnak elő. A 7-ik pont szerinti minősítés azonban gyakrabban fordul elő.

Az erdei lopás büntettet a fegyverviselést véve tekintetben csupán csak akkor képez, ha lőfegyver volt a tett elkövetésekor a vádlottnál, illetve a részesnél, tehát egyéb fegyvernem viselése az erdei lopást nem minősíti büntetté.

A btk. 338. §-a így hangzik: »Tekintet nélkül az ellopott dolog értékére, büntettet képez a lopás, ha azt olyan egyén követte el, aki rablás, zsarolás, lopás, sikasztás, vagy orgazdaság büntette, vagy vétsége miatt már két ízben meg volt büntetve. Nem alkalmazandó azonban ezen szabály, ha az utolsó lopás elkövetését megelőző büntetés kiállása óta 10 év már eltelt.« Edvi Illés magyarázata szerint a visszaesésről intézkedő 338. § oly megszorítással tartatott fenn, hogy a visszaesésnek ebben meghatározott hatálya erdei lopásra nézve megszűnik, ha az utolsó

kihágás elkövetését megelőző büntetés kiállása óta 3 év már eltelt. Ha tehát valaki az utolsó büntetés kiállításától számított 3 év alatt nem követett el erdei lopást : az ezentul elkövetett ilyenemü cselekménye, ha egyébként büntetté vagy vétséggé nem minősül, kihágás gyanánt ítélendő el.

Ha több egyén szövetkezve erdőlopást követett el, de a lopott érték 30 frtot nem haladott meg, az ellenük indított ügy elbírálása az erdei kihágási bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1890. márc. 8.

75. §. Erdei kihágás miatt pénzbüntetés, s mindenik kihágásért, valamint a kihágást elkövetett mindenik személyre nézve, külön tételben állapítandó meg.

A társaságban elkövetett erdei lopás tetteseinek a kártérítési összegben, mely alatt a lopott dolog értéke és ennek a törvényben megállapított hányadrésze értendő, egyszeresen, de egyetemlegesen marasztalandók el; ellenben a pénzbüntetés minden egyes tettesre külön és egyetemleges felelősség nélkül szabandó ki. 35729/888. BM. Kgy. II. 683. Lásd 18413/882. BM. körrend.

76. §. A pénzbüntetés behajthatatlansága esetében elzárás alkalmazandó; ez okból a büntetés megállapításánál egyuttal az e helyett alkalmazandó elzárás tartama is megállapítandó.

77. §. A pénzbüntetésnek elzárásra való átváltoztatásánál következő szabályok kövendőek.

Három forintot felül nem muló pénzbüntetés helyett egy napi elzárás, azon fölül pedig minden további 1 forinttól 3 frtig terjedő összeg helyett szintén egy napi elzárás számitandó.

78. §. Tíz napnál hosszabb ideig terjedő elzárás erdei kihágás miatt nem állapítható meg.

79. §. A károsultat illető megtérítés vagy kártalanítás helyett elzárásnak nincs helye.

80. §. A lopás kísérlete is büntetendő. Az erdei kihágások egyéb eseteiben a kísérletet illetőleg a kihágásokra nézve fennálló szabályok alkalmazandók.

A részesség, továbbá a szándék és gondatlanság, valamint a büntetést kizáró vagy enyhítő körülmények tekintetében — a meny nyiben a jelen törvény kivételt nem állapít meg — a rendőri kihágásokra vonatkozó szabályok rendelkezései az erdei kihágások eseteiben is alkalmazandók.

Lásd Et. 99. §.

Az erdei kihágások egyéb eseteiben (kártétel, veszélyes cselekmény, mulasztás) *a kísérlet* a ktk. 26. § értelmében nem büntetetik.

A részességet illetőleg az erdei kihágások elbírálásánál is irányadóul tekinthető szabályok (ktk.

26., 27. §§-ai) szerint kihágás esetében a tettesen kívül a részesek is büntetendők, vagyis az, aki a dolog elvételében közreműködik (társtettes), vagy a kihágást elősegíti (bűnsegéd).

Ha oly rendelkezések, melyeknek megtartásáról a törvény, a miniszteri rendelet vagy a szabályrendelet értelmében a családfeők, gyámok, gondnokok, felügyelők, a háztulajdonosok, az iparosok vagy gazdák tartoznak gondoskodni, ezeknek rendelete vagy utasítása folytán a családtagok, a gyámoltak, a gondnokoltak, a felügyeletükre bizottak, a lakók, segédek, tanoncok, cselédek vagy munkások által sértenek meg: a büntetés csakis amazok ellen állapítandó meg. Ha mindazonáltal a jelen szakaszban megjelölt tettesek a kihágást a hatósági közegek felhívása, intése, vagy figyelmeztetése ellenére követték el: ezek is megbüntetendők. (ktk. 27.)

A részesek a kárösszegért egyetemlesen felelősek, de a pénzbüntetés mindenikre külön állapítandó meg.

A szándékot és gondatlanságot, illetőleg a ktk. következő 28. §-a veendő irányadóul: »A kihágás az esetben is büntetendő, ha az gondatlanságból követtetett el, kivéve, ha a törvény, a rendelet, vagy a szabályrendelet csak a szándékos elkövetést rendeli büntetni«.

A beszámítást kizáró és enyhítő körülmények kérdését illetőleg a ktk. 12. §-nak azon intézkedése alapján, hogy a büntettek és vétségekről rendelkező büntető törvénykönyv általános határozatai, a meny nyiben kihágási törvény ellenkezőt nem állapít meg, a kihágások eseteiben is alkalmazandók, figyelembe kell venni az erdőtvény 80. §-nak alkalmazását illetőleg a btk. következő §§-ait:

»Nem számítható be a cselekmény annak, aki azt öntudatlan állapotban követte el, vagy kinek

elmetehetsége meg volt zavarva, és e miatt akaratának szabad elhatározási képességével nem birt. (76. §.)

Nem számítható be a cselekmény, ha elkövetője ellenállhatatlan erő, vagy oly fenyegetés által kényszerített arra, a mely saját vagy valamelyik hozzátartozójának életét, vagy testi épségét közvetlenül veszélyeztette, a mennyiben a veszély más képen nem volt elhárítható. (77. §.)

Kizárja továbbá a cselekmény beszámíthatóságát a jogos védelem.

Jogos védelem az: mely akár a megtámadottnak, akár másnak személye, vagy vagyona ellen intézett, vagy azt fenyegető jogtalan és közvetlen megtámadásnak elhárítására szükséges.

A jogos védelem határainak félelemből, ijedségből, vagy megzavarodásból származott tulhágása nem büntettetik. (79. §.)

Nem büntettetik a cselekmény, ha az, a tettes, vagy hozzátartozói életének vétklenül származott, más módon el nem hárítható, közvetlen veszélyből való megmentése végett végszükségben követtetett el. (80. §.)

A büntető törvény nemtudása vagy téves fel fogása a beszámítást nem zárja ki. (81. §.)

Nem számíthatók be a büntettnek, vagy a vétségnek tényálladékához tartozó, vagy annak súlyosabb beszámítását okozó ténykörülmények, ha az elkövető, a cselekmény elkövetésekor, azokról nem birt tudomással.

A gondatlanságból elkövetett cselekményekre ezen szabály csak az esetben alkalmazható, ha az érintett körülmények nem tudása már magában nem képez gondatlanságot. (82. §.)

A ki a büntett vagy vétség elkövetésekor életkorának tizenkettedik évét meg nem haladta: bűnvád alá nem vonható. (83. §.)

Aki akkor, midőn a büntettet vagy vétséget elkövette, életkorának 12-ik évét már túlhaladta, de tizenhatodik évét még be nem töltötte, ha cselekménye bűnösségének felismerésére szükséges belátással nem birt, azon cselekményéért büntetés alá nem vehető. Az ilyen kiskorú azonban javítóintézetbe való elhelyezésre ítélhető, de abban életkora huszadik évén túl nem tartatható. (Lásd még 60.000/907. BM.)

Büntetést kizáró körülményt állapít meg még az Et. következő 81. §-ban.

81. §. Ha valakit utközben, akár az erdőben, akár annak közelében, oly baj ért, mely miatt kénytelen volt erdei kihágást elkövetni, de ezt az erdőfelügyelettel megbízott személynek azonnal, vagy a legközelebbi községelöljárónak 24 óra alatt följelenti, ugy ezen cselekmény nem büntetetik mint kihágás.

Az okozott kár vagy az eltulajdonított dolog értéke azonban ez esetben is megtérítendő.

82. §. Erdei kihágás miatt a büntető eljárásnak csak a sértett fél panaszára van helye.

A 109. és 110. §§-ban, valamint a 116. §-ban meghatározott kihágások miatt azonban az eljárás hivatalból indítandó meg.

Hivatalból való eljárásnak csupán az Et. 109., 110. (veszélyes cselekmények, mulasztások) és 116. §§-ba (igazolvány nélkül való eladás, vétel) ütköző kihágás esetén van helye.

Erdei kártétel esetén, ha a tulajdonos csupán az okozott kár és nem egyszersmind a cselekmény megbüntetését is kívánja, az ügy elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1889. jan. 7. Kgy. I. 132.

Erdei kihágás miatt büntető eljárásnak csak a sértett fél panaszára van helye s más illetéktelen félnek feljelentése figyelembe nem vehető. 26363/888. BM. Kgy. II. 682.

83. §. Ha valaki több erdei kihágást követett el, melyek miatt még meg nem büntetett, a pénzbüntetés mindenik erdei kihágásért külön állapítandó meg.

A pénzbüntetés helyett alkalmazandó elzárás azonban a 78. §-ban meghatározott tartamot ez esetben sem haladhatja fölül.

V. ö. 69. § utolsó kikezdése.

84. §. A családtagok, a gyámság és gondnokság alatt álló egyének, a cselédek, az iparostanoncok és segédek és a gyári munkások által elkövetett erdei kihágások eseteiben az értéknek, a kárnak és a költségeknek megtérítésére nézve a családfők, a gyámok és gondnokok, a gazdák s illetőleg az iparosok és gyárosok is felelősséggel tartoznak azon esetben, ha a kötelességszerű felügyeleti jog gyakorlását elmulasztották. Ezen esetben utóbb nevezettek az érték, kár és költségek megtérítésében a tettessel együtt — mindazonáltal visszkereseti joguk épségben tartása mellett —

elmarasztalandók; de ellenük a végrehajtás csak azon esetben foganatosítható, ha annak a tettes elleni foganatosítása az utóbbinak vagyontalansága következtében részben, vagy egészben eredménytelen maradt.

Ugyanezen szabály szerint felelősek az erdei termékeknek az erdőben feldolgozására vagy az erdőből elszállítására jogosítottak megbizottjaikért és munkásaikért, a mennyiben ezek az erdei kihágást megbízatásuk körében követték el.

E §-ban az értékért, kárért és költségekért a családfő, illetve gazda (gyám, gondnok, iparos, gyáros, munkaadó stb.) felelőssége állapíttatik meg. Büntetéssel említett felelős megbizók csak abban az esetben illethetők, ha gondatlanságból, pld. tilos legeltetésnél a nyáj felett való felügyelettel maga is felügyeletet igénylő kiskorú, vagy cselekedeteiben egyáltalán beszámíthatlan egyén (hülye stb.) bízott meg, továbbá, ha a megbizott kötelelességeinek mineműsége és teljesítése felől kellően tájékoztatva nem volt.

Tilos legeltetés esetén a 84. §. alapján a vagyontalan pásztorok mellett a gazda is mindannyiszor elmarasztalandó, ha ellene az őt törvény szerint terhelő felügyeleti jog elmulasztása igazolva van. 69983/888 BM.

Hajtópénz a kihágást elkövetett által okozott költségek közé tartozván, annak megfizetéseért az Et. 84. §-ban megjelölt személyek felelősek. 1756/896. BM. M. K. 1896. 27.

85. §. Az eltulajdonított dolog értékének és a kártérítési összegnek, valamint a hajtó-

pénznek megállapíthatása végett, mindenik közigazgatási bizottság saját területe számára a kir. erdőfelügyelőkkel egyetértve, egy — s ha a vidék különböző részein e tekintetben jelentékeny különbsétek mutatkoznának, több érték- és árszabályzatot állapít meg s azt a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek jóváhagyás végett felterjeszti s jóváhagyás után közhírré teszi.

Ezen szabályzat három évről három évre — vagy az időközben beállott jelentékenyebb árváltozások esetében korábban is újból — állapíttatik meg.

Ha egymással összefüggő erdőterületek több törvényhatóság területén fekszenek, a szabályt az érdekelt közigazgatási bizottságok és erdőfelügyelők közösen állapítják meg.

Az érték- és árszabályzat készítésénél követendő elv és eljárás miniszteri utasítás által határozzatik meg.

Az árszabályzat készítéséről a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszternek 1880. aug. 13-án 24432. sz. alatt kiadott utasítása rendelkezik. (Lásd Rendeleték Tára 1880. évi foly. 682—704. oldal.)

86. §. Az erdei kihágások büntethetősége a kihágás elkövetésének napjától számított 2 év alatt évül el.

87. §. Az elévülés szünetelésére és ismételi megkezdésére nézve a büntető törvények rendelkezései alkalmazandók.

A büntető törvényeknek ebben a §-ban érintett rendelkezései a következők :

Az elévülés kezdetét veszi :

1. a bevégzett büntetetre vagy vétségre nézve : a véghezvitel napjával ;

2. a megkísérlett büntetetre vagy vétségre nézve a véghezvitelre irányzott utolsó cselekmény elkövetésének napjával. (107. §. btk.)

Az elévülést félbeszakasztja a bíróságnak az elkövetett büntett, vagy vétség miatt, a tettes, vagy részes ellen irányzott határozata, vagy intézkedése. A határozat vagy intézkedés napján azonban az elévülés újra kezdetét veszi.

Az elévülés csak azon egyénre nézve szakad félbe, kire a bíróság intézkedése vonatkozik. (108. §. btk.)

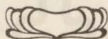
A kihágás elévül akkor is, ha az elévülésre megszabott időtartam a kihágási ügynek a bíróságtól a közigazgatási hatósághoz áttétele és az első közigazgatási intézkedés között telt le. 3487/892. BM. Kgy. II. 98.

88. §. Az erdei kihágás miatt megállapított büntetés végrehajthatása megszűnik az ítéletnek jogerőre emelkedésétől számított 3 év elteltével.

Ezen elévülés mindazonáltal az ítélet végrehajtására irányzott és az elítélt ellen intézett hatósági cselekmény által félbeszakítatik, azonban a félbeszakító cselekmény el-

rendelésének, illetőleg foganatosításának napján újra kezdetét veszi.

89. §. Az ítéletben megállapított megtérítés vagy kártalanítás elévülésére nézve erdei kihágás esetében is a polgári törvények rendelkezései követendők.

1851

/1866/

II. FEJEZET.

Különös határozatok.

A) Az erdei lopásról.

Bevezetés. Az erdei lopás erdei kihágásként csak abban az esetben bírálható el a közigazgatási hatóságok által, ha *a)* a lopás erdőterületen történt, *b)* ha a 90—96. §§-ban felsorolt dolgok lopottak el, *c)* ha a lopott dolog értéke — a külön megítérendő kár beszámítása nélkül — 60 koronát tul nem halad.

a) A cselekmény színhelyét illetőleg figyelemmel kell arra is lenni, hogy milyen erdőből lopatott a dolog el, mert pld. 10 évnél idősebb élőfának zárt erdőből való ellopása más § alapján büntetendő, mint az ugyanilyen erdőből fiatalabb fának az ellopása.

b) Csak a 90—96. §§-okban felsorolt dolgoknak erdőterületről történt lopása képez kihágást. (Élőfa; levágott, de eladásra, vagy felhasználásra még fel nem dolgozott, szórtan fentartott hagyonc; földfa, vagy magfa, tíz évesnél fiatalabb csemete, tuskó, élőfa ágai, galyai, kérge, letört, elszáradt fa, ág, galy, nem élőfa kérge, lehántott kéreg, falevelek, moha, gubacs, erdei magok, erdei gyümölcs, gomba, korhadék, föld, agyag, tőzeg, mesz, gyephant, fagyökér, fű stb., fanedv, gyanta, terpentin, nyir- és jávorlé stb.)

c) Erdőterületen a 90—96. §§-ban felsoroltak ellopása is csak az esetben képez kihágást, ha a lopott dolog értéke a külön megítérendő kár beszámítása nélkül 60 koronát tul nem halad, illetve ha kártérítési igényét a károsult ennyire leszállította.

Még ezek után is figyelembe veendő, hogy nem áll e fenn valamely olyan körülmény, melynél fogva a lopás — a dolog értékére való tekintet nélkül — büntettet, vagy vétésget képez és a kir. bíróságok által bíralandó el.

90. §. Aki valamely erdőben létező élőfát vagy ott létező levágott, de eladásra vagy felhasználásra még fel nem dolgozott fát lop

(69. §), az ellopott fa értékét s kártérítésül ezen érték egynegyed részét tartozik megtéríteni; ezenfelül pedig a két összeggel egyenlő pénz-büntetéssel büntetendő.

Pusztát határoló élőfák ellopása nem erdei kihágást képez. Elbirálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1888. dec. 22.

Fáknak valamely fáslegelőn, illetve kaszálón jogtalan kivágása nem erdei lopást, hanem más vagyonának megrongálását képezi s elbirálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1890. febr. 24. Kgy. I. 131.

Tüzelésre feldolgozott ölfá, vagy használatra elkészített faoszlopok és deszkák lopásának elbirálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1890. jan. 24. Kgy. I. 131.

Idegenek által elkövetett irtás nem erdőrendészeti áthágás, hanem erdei kihágási uton bírálendő el, az irtások megakadályozásáról azonban az erdőbirtokos tartozik gondoskodni. 35.944/883. FM. Kgy. II. 681.

Az erdei bíróságok csak erdei lopás, tehát csak valamely erdőben létező élőfának, vagy ott létező levágott, de eladásra avagy felhasználásra még fel nem dolgozott fának lopása esetén járhatnak el; következőleg annak elbirálása, hogy valaki egy fűrészmalomnál a földből kiásva több gerendafát tulajdonított el, a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. 75.086/888. BM. Kgy. II. 683.

Folyón usztatott fáknak ellopása a kir. bíróság elbirálása alá tartozik. Mt. 1896. nov. 26. Kgy. I. 59.

Erdőben vásárolt, de erdei területről eltávolított és legelőterületen elhelyezett erdei termékek eltulajdonítása nem erdei kihágást, hanem lopást

képez, s elbirálására a kir. bíróság illetékes. Mt. 1896. okt. 15. Kgyu. I. 60.

Erdőben ölekbe rakott fák ellopását a kir. bíróság bírálja el. Mt. 1897. márc. 3. Kgy. u. I. 60.

Ki más erdejében levő odvas fában fészkelte méhrajt a fa oldalának kivágásával elviszi, csupán az élőfa megrongálásával követ el büntetendő cselekményt, s ezt elbírálni a közigazgatási hatóság van hivatva. Mt. 1899. febr. 8. Kgyu. I. 60.

Midőn erdei lopás kihágásán felül ezzel halmozatban levő ingatlan rongálás vétségének tényelemei is fenforogni látszanak, az eljárás a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1901. dec. 13. Kgy. II. 79.

Erdei lopás kihágása miatt tett panasz érdemleges elbirálása az esetben is a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozik, ha a cselekmény elkövetése idejében fennálló birtoklási állapot és használati jogosultság a felek között vitás. Mt. 1896. szept. 30. Kgyu. I. 59.

Elszállítás megkönnyebbitésére szétfűrészelt fátönk ellopása nem közönséges lopás, hanem erdei kihágás ismérveit mutatván, azt a közig. hatóság bírálja el. Mt. 1898. okt. 13. (Bk. 898. 528).

Többek által külön külön elkövetett falopást a közig. hatóság bírálja el, — ha a feljelentett egyének egyike sem vágott ki és vitt el 30 frtot felülhaladó értékű fát, vagy fákat — habár az összes kár 30 frtot meghalad. Mt. (B. K. 1899/449. old.)

Falopás esetében, midőn kételyt kizáró módon meg nem állapítható, hogy már feldolgozott fának vagy pedig élőfának lopásáról van-e szó, s midőn ez utobbi esetben az erdei kihágásnak más ismérvei is fenforoghatnak, az eljárás a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1903. (B. K. 1903. 364.)

91. §. A lopott fa értékét és kártérítésül ezen értékkel egyenlő összeget tartozik megfizetni, ezenfelül pedig e két összeggel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő az, ki az erdőben:

a) szórtan fentartott hagyoncot, fölfát vagy magfát, avagy tiz évesnél fiatalabb csemetét lopott ;

b) ritkás erdőből több, vagy zárt erdőből annyi egymás mellett álló fát lop, hogy ez által hézag támad ;

c) a termőföld megkötésére védezközüln szolgáló vagy sarjadzás végett meghagyott tuskót kiás és ellop, avagy habár nem az ezen pontban megjelölt célok valamelyikére szolgáló tuskót lop el, de az annak ellopása végett kiásott gödröt nem tölti be.

92. §. Aki valamely élőfa ágait, galyait letöri vagy levágja és ellopja (illetőleg jogtalanul eltulajdonítja), ezen tárgy értékét s kártérítésül az érték felét tartozik megtéríteni s egyszersmind a két összeggel egyenlő pénzbüntetésre ítélendő.

A ki pedig valamely élőfáról annak kéregét lehasítja és ellopja, a fa és a kéreg értékét tartozik megtéríteni s ezen felül azon értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

Erdőből a fagalyaknak lopása, azzal kapcsolatban a fák megrongálásával okozott 60 koronát meghaladó kár iránt indított ügy elbírálása a kir. bíró-

ság hatáskörébe tartozik. Mt. 1902. nov. 28. Kgyu. II. 78.

Előfa kérgének lehántása és ellopása miatt indított ügyet, ha az ellopott kéreg értéke 30 forintot nem halad meg ugyan, de a fák kiszáradása következtében 30 frtnál nagyobb kár származott, a kir. bíróság bírálja el. Mt. 901. dec. 13. Kgyu. II. 79.

93. §. Aki valamely elszáradt, vagy az elemek által letört fát, ágat, galyat, vagy tuskót lop el (illetőleg eltulajdonít), ezen tárgy értékét egyszeresen tartozik megtéríteni s ezen értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetetik.

Az erdőtörvény 92. és 93. §§-ai értelmében a fagalyak jogtalan eltulajdonítása csak az esetben képez erdei lopást, ha a galyak valamely élőfáról, valamely elszáradt vagy az elemek által letört fáról vágatnak vagy töretnek és lopatnak el. Az emberi munka által egybegyűjtött s összerakott fagalyak eltulajdonítása közönséges lopásvétséget képezi s elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1893. nov. 4. Kgy. I. 137.

94. §. Aki valamely nem élőfa kérgét hántja le s ellopja, vagy már lehántott fakérget lop, a fakéreg értékét megtéríteni tartozik s egyszersmind ezen értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetetik.

Aki száraz, vagy zöld faleveleket, vagy mohot lop, a lopott tárgy értékét s kártérítésül ugyanannyit fizetni tartozik, ezenfelül pedig ez értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetendő.

95. §. Aki gubacsot, tölgy-, bükk-, fenyő- vagy más erdei magot vagy erdei gyümölcsöt, gombát, korhadékot, földet, agyagot, tőzeget, meszet, gyp-hantot, fagyökeret, füvet vagy egyéb erdei terméket lop (eltulajdonít), annak értékének megtérítésén felül az értékkel egyenlő pénzbüntetéssel büntetetik.

Ha pedig a tettes az erdei magot, gubacsot vagy gyümölcsöt levette vagy leszaggatta, a fentebbi pontban meghatározott fizetéseken felül, kártérítésül az értékkel egyenlő összeget is tartozik fizetni.

Mogyorónak erdőből való lopása erdei kihágást képez, s az esetet a közigazgatási hatóság bírálja el. Mt. 1896. szept. 30. Kgyu. I. 59.

96. §. Aki fanedvet (gyanta, terpentín, nyír- és jávorlé) lop, a lopott tárgy értékét megtéríteni s kártérítésül azzal egyenlő összeget tartozik fizetni s azonfölül a két összeggel egyenlő pénzbüntetésre ítéendő.

97. §. Az orgazdaság és bünpartolás, a mennyiben erdei kihágást képező cselekményből származó dologra, illetőleg ily kihágás tettesére vonatkozólag követték el, 5 frttól 25 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Orgazdák és bünpartolók az értéket, a kárt és a költségeket a tettesekkel egyetemlegesen megfizetni tartoznak.

Az *orgazdaságot* a btk. 370. §-a határozza meg. Eszerint orgazda az, ki olyan dolgot, melyről tudja, hogy lopás, sikkasztás, rablás, vagy zsarolás büntette következtében jutott birtokosa vagy birlalójának kezéhez, vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy annak elidegenítésére közreműködik. Az erdei lopásra alkalmazva orgazda az, aki oly dolgot, melyről tudja, hogy *erdei lopás* révén jutott birtokosa vagy birlalója kezébe, vagyoni haszon *megszerezése céljából* szerez meg, rejt el, vagy működik közzé annak elidegenítésére.

Ha vagyoni haszon célzata nem áll fenn, akkor bünpártolás a cselekmény.

A *bünpártolást* a btk. 374., 375. §§-ai a következő képen határozzák meg:

Aki valamely büntett vagy vétség tettesének vagy részesének segítséget nyújt arra, hogy a hatóság üldözése elől meneküljön, a büntető eljárás sikerét meghiusítsa, vagy büntetlenül maradjon, ha ez iránt vele nem a büntett vagy vétség elkövetése előtt egyezett meg; bünpártolást követ el az is, aki a nélkül, hogy a büntett vagy vétség elkövetése előtt a tettessel vagy részessel az iránt megegyezett volna, a büntetttől vagy vétségből származó előny biztosítására közreműködik.

A btk. 378. §-a értelmében bünpártolásért nem büntethető az, aki e cselekményt valamely hozzátartozójának (fel és lemenő ágbeli rokonok és sógorok, testvérek, unokatestvérek és az ezekhez még közelebbi rokonok, az örökbefogadó és tápszülők, az örökbefogadott és tápgyermek, a házastársak, jegyesek, testvérek, házastársak, s a házastársnak testvérei) érdekében követte el.

Az erdei lopásokkal kapcsolatban elkövetett orgazdaságnál és bünpártolásnál a szándékosság mint szükséges ismérv áll fenn. (l. ktk. 28. §.)

98. §. Ha a visszaesés az orgazdára nézve forog fenn, ennek cselekménye, tekintet nélkül az erdei kihágásban bűnös tolvajra, a büntető törvények rendelkezései szerint minősítendő.

Erdei kihágásokra vonatkozó orgazdaság esetében a visszaesés hatálya 3 év alatt szűnik meg.

A büntető törvénynek e §-ban érintett rendelkezése szerint (btk. 371. §) büntettet képez az orgazdaság, ha azt olyan egyén követte el, aki rablás, zsarolás, lopás, sikkasztás, vagy orgazdaság miatt már két ízben büntetve volt.

99. §. A fentebbi fejezetben meghatározott cselekmények kísérlete is büntetendő.

A kísérlet büntetésénél a büntető törvények erre vonatkozó rendelkezései alkalmazandók.

Ha az eltulajdonítani szándékolt dolognak a büntetés kimérésénél alapul szolgáló értéke nem határozható meg, a kísérlet 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Egyéb erdei kihágások kísérlete az erdőtörvény 80. §-a alapján tekintettel a btk. 26. §-ra nem büntetettnek.

Kísérletre a btk. 65—68. §§-ai vonatkoznak. E szakaszokat az erdei lopásra alkalmazva az erdei lopás kísérlete alatt azon cselekményt értjük, mellyel a szándékolt erdei lopás kihágásának véghezvitele megkezdett, de be nem végeztetett. A kísérlet enyhébben büntetendő mint a véghezvitt büntett.

vagy vétség. Nem büntetik a kísérlet: 1. ha a tettes a megkezdett büntett vagy vétség véghezvitelétől önként elállott; 2. ha a büntett vagy vétség tényálladákhöz tartozó eredményt, — mielőtt cselekménye fölfedeztetett volna, — önként elhárította.

B) Az erdei kártételekről.

Bevezetés. Erdei kártétel alatt másnak erdejében elkövetett károsítást és bizonyos jogosultság (a legeltetés helyére, idejére és az állatok fajára, számára vonatkozó jogosultság) tullepését értjük. Ide tartozik az állatoknak az erdőbe való jogtalan behajtása is. Az esetek elbírálása a fentiek szerint is csak akkor tartozik a közg. hatóság hatáskörébe, ha a kártétel 60 koronát felül nem halad, vagy ha a károsult igényét ezen összegig leszállította.

100. §. Aki oly erdőben, melyben a legeltetésre nincs joga, szándékosan vagy gondatlanságból legeltet, az okozott kár s esetleg a hajtópénz megtérítésén felül, pénzbüntetéssel a következő mértékben büntetendő.

1.	1	drb	szarvasmarháért	50	kr.
2.	1	»	kecskéért	50	»
3.	1	»	ló-, öszvér- vagy
szamárért	40	»
4.	1	»	juhért	15	»
5.	1	»	sertésért makkol-
tatás idején . . .	30	»
6.	1	»	sertésért makkol-
tatási időn kívül	10	»

7. 1 » szopos csikóért . 5 »

8. 1 » ludért 2 »

9. egyéb baromfiért darabonként 1 kr.

Ha a legeltetés 15 éven aluli, vagy tilalom alatt álló erdőben, vagy pedig véderdőkben, avagy futóhomokban álló erdőkben történik, fentebb 1—7. alatt felszámított pénzbüntetés mindenik darab állatért kétszeresen veendő.

Ha pedig a legeltetés hat éven aluli, mesterséges ültetvények, vagy erdei vetések közt, avagy faiskolában történt, a pénzbüntetés háromszoros összegben szabandó ki.

Tilos legeltetés esetén az Et. 84. §-a alapján a vagyontalan pásztorok mellett a gazda is mindannyiszor elmarasztalendő, ha ellene az őt törvény szerint terhelő felügyeleti jog elmulasztása igazolva van. 69983/888. BM.

Erdei területen való tilos legeltetés az Et. alapján lévén elbírálandó, az ily cselekmény által elkövetett kihágásoknál az 1894. évi XII. te.-nek (mezőrendőri) a kárdij és hajtópénzre vonatkozó intézkedései nem alkalmazhatók. 77332/896. FM.

Az erdei tilos legeltetés, ha annak folytán a károsult 30 frtot meghaladó kárkövetelést támaszt, akár a tényleges kár alapján, akár az erdőtörvény 85. §-a szerint megállapított vármegyei érték- és ár-szabályzat alapján számítva, vétség, illetőleg büntett ismérveit foglalja magában s elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik, mert a bíróság mint szélesebb hatáskörű — ha az eljárás során kiderül, hogy 30 frtot meghaladó kár nem okoztatott — a kihágást elbírálhatja. Mt. 1888. okt. 24.

Az erdei tilos legeltetés cselekménye, ha az okozott kár a feljelentés és az erdei szabályzat figye-

lembe vételével az erdészeti hivatal becslése szerint 30 frtot meghalad, még az esetben is a kir. bíróságok illetékessége alá tartozik, ha a kárösszeg a vizsgálat folyamán eszközölt külön birói becslés folytán 30 frton aloli összegben állapíttatnék meg. Mt. 1889. máj. 3. Kgy. I. 129.

Ha erdei tilos legeltetés folytán tett feljelentésben foglalt kár 30 frtot meghalad, akkor az ügy elbirálása nem a közigazgatási, hanem birói utra tartozik. Panaszosnak abbeli kérelme, hogy tilos legeltetés címen tett feljelentése ne vétségnek, hanem erdei kihágásnak minősítették: figyelembe nem vehető, mert a büntető cselekmények minősítése nem a panaszos, hanem a bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1888. dec. 22. Kgy. I. 130.

30 frtot meghaladó erdei kártétel miatt indított ügy elbirálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1888. jan. 29. Kgy. I. 132.

Tilos erdei legeltetés által okozott s a vármegyei érték- és árszabályzat szerint 30 frtnál nagyobb összegben felszámított erdei kártétel miatt indított ügyben a kir. bíróság jár el. Mt. 1896. márc. 4. Kgyu. I. 62.

Erdei legeltetési kihágások eseteiben a kártérítés nem csupán az érték- és árszabályokban darabszám szerint felvett kár, hanem a legelő állatok által tényleg okozott károsítások megbecsülhető értéke szerint is megállapítható. 833/894. BM. Kgy. II. 684.

Erdei kártételért a büntető biró a btk. szabványai alapján nem a kár kétszeres, hanem csak annak egyszeres összegét itéli meg. 7248/889. I. Kgy. II. 684.

Több izbeni tilos legeltetést, amennyiben a feljelentő a kárösszeget mindenik esetben 30—30 frtra szállítja le, a közig. hatóság bírálja el. Mt. (B. K. 1899. 209.)

101. §. Az előző § határozatai az esetben is alkalmazandók, ha a legeltetésre jogosított ebbeli jogosultságát, a legeltetés helyére, idejére vagy a legeltetett állatok fajára avagy azok számára nézve túllépte.

102. §. Legeltetési kihágás esetében a kártérítési összeg a 100. §-ban megszabott pénzbüntetés felénél s ha az az említett szakasz 1—7. pontja alatt felsorolt állatokkal 15 éven aluli, vagy laza talaju erdőben, vagy nedves időjáráskor történt, vagy ha a kárt tevő egy napnál tovább legeltetett, annak teljes összegénél kevesebb nem lehet.

Ha a 102. § alapján meghatározandó kártérítési összeg 30 frtot túl halad, vétség forog fenn. (Curia.)

A minisztertanács által birói utra tétetett át több panaszlott ügye, kik több állat legeltetése által kárt okoztak, mert a 102. § szerint megállapított kár minimuma meghaladta a 30 frtot.

Fenyves erdőben juhok és kecskék legeltetése által okozott 66 frt értékű kár elbirálása birói utra tartozik. (Mt. lásd M. K. 1888. év. 35. sz.)

A minisztertanács azért, mert a hatáskör eldöntésére hivatott hatóság hatáskörébe tartozik annak megállapítása, hogy az összesítve panaszolt kár az egyes terheltek között felosztható-e, birói utra tette át azok ügyét, kik a panaszttevő sarju erdejében legeltetés által 476 frt értékű kárt okoztak. (M. K. 1890. évf. 52. sz.)

103. §. A 100. §-ban meghatározott büntetés felére szállítható le, ha valaki az azon §-ban megjelölt valamely állatot másnak erdejébe legeltetési szándék nélkül ugyan, de jogtalanul behajt; vagy a felügyeletére bízott állatot másnak erdejébe gondatlanságból bemenni engedi.

Ha mindazonáltal valamely állat csakis az erdőbe való menekülés által óvathatott meg a fenyegető közvetlen veszélytől, ez esetben büntetésnek nincs helye; az okozott kár azonban ez esetben is megtérítendő.

104. §. Jogtalan legeltetés vagy valamely állatnak idegen erdőbe való jogtalan behajtása esetében, a kártérítésen és a pénzbüntetésen fölül, az állatok után hajtópénz is fizetendő.

A hajtópénz nagyságát mindenik állatnemre nézve a közigazgatási bizottság a 85. § értelmében határozza meg.

A szárnyas állatokat, behajthatlanság esetében, jogukban áll az erdőőrizzettel megbízott egyéneknek lelőni, mely esetben a lelőtt állatok a helyszínén hagyandók s az állat tulajdonosa által elvihetők.

Hajtópénz a kihágást elkövetett által okozott költségek közé tartozván, annak megfizetéseért az Et. 84. §-ban megjelölt személyek felelősek. 1756/896. BM. Lásd 100. § második jegyzetét.

A hajtópénzek az Et. 104. §-ban körülírt esetben teljes összegükben a behajtást eszközlő erdőörnek adandók. Az esetleg segédkező napszámosok azonban szintén ezen összegből elégitendők ki. 25643/887. F. M. Er. 1887. 21.

105. §. Aki élőfát le- vagy bevágás, megfurás, rovatozás, gyűrűzés, jelzés, lehámózás, fűrészelés, a gyökerek feltakarása, gyantanyilások fel- vagy továbbszakítása, vagy bármi más módon megrongál, az okozott kár megtérítésén felül 15 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki pedig az élőfa galyát vagy ágát letöri, levágja, megvagdálja vagy a fát más hasonló módon megrongálja, az egész élőfa értékének egy tizedrészétől annak egész értékéig terjedhető kártérítést tartozik fizetni, s azonfölül 10 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

106. §. A levágott fáknak vagy más erdei terméknek, a kerítésnek, ároknak, medernek, partnak, töltésnek, hidnak, átmetszetnek, utnak, ergettyűnek vagy csusztatónak, vizfogónak vagy a fa-usztatásra szolgáló más eszközöknek, továbbá tilalmi táblának, jelző vagy utmutató póznának, a távolsági vagy bármely más az erdőművelés vagy használat céljából alkalmazott jelnek vagy műveknek megrongálása, ugyszintén a szénégetésre összehordott vagy ölbe rakott fák szétbontása, ötven

krajcártól huszonöt forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az okozott kár mindenik esetben megtérítendő.

107. §. Aki másnak erdejében jogtalanul földet, ércet, kőszenet, követ, gyepet vagy egyéb talajalkatrészeket ás, vagy az erdőbe követ vagy más a talajra nézve kártékony anyagot hord, a kár és az odahordott anyag elhordása által okozott költség megtérítésén felül ötven krajcártól tiz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Erdőhöz tartozó legelőterületről jogtalanul elvitt fehérföld miatt indított ügy, ha csendőri jelentés szerint annak értéke a 60 koronát meghaladja, a kir. bíróság elé tartozik. Mt. 1902. máj. 21. Kgyu. II. 80.

108. §. Aki idegen erdőben faizási vagy alomhordási vagy egyéb termékszedésre engedélylyel bir, de a fát, galyat, almot vagy egyéb erdei terméket nem a meghatározott mennyiségben, időben vagy nem azon erdőrészből viszi, melyből annak vételére jogosítva van, ötven krajcártól tiz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ugyanezen büntetéssel büntetendő az is, aki az alomgyűjtésnél vagy galyszedésnél vasgereblyét vagy vágó eszközt használ, vagy pedig az őt illető faizási vagy erdőtermék

szedési jogával visszaélve, azt vagy másra ruházza, vagy másnak érdekében gyakorolja; vagy pedig a szedett fát, illetőleg erdei terméket eladja, egyáltalán, ha a megjelölt jogának határain túllép.

Szabad használatra kijelölt erdőrészből kivágásra nem engedélyezett és meg nem bélyegzett magfáknak levágása nem erdei falopást, hanem az Et. 108. §-ban körülírt faizási jog túllépte által elkövetett kihágást képez. 37593/889. BM. Kgy. II. 685.

C) Veszélyes cselekményekről és mulasztásokról.

Bevezetés. Az alább felsorolt büntetendő cselekmények — ellentétben az erdei lopással és kártétellel — akkor is erdei kihágást képeznek, ha a veszélyeztetett érték nagysága a 60 koronát meghaladja. Ezen esetek elbírálásánál figyelembe veendő, hogy míg az erdei lopás és kártétel elkövetésének a helye idegen esetleg közös tulajdont képező erdőterület, addig az alábbi erdei kihágások saját tulajdont képező erdőterületen is elkövethetők. (Et. 71. §) Az eljárás az Et. 82. §-a alapján a 109. és 110. §§-ai eseteiben hivatalból indítandó meg.

109. §. Két forinttól husz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik:

1. aki a 9. §. határozmányainak megsértésével az erdőben vagy annak közelében tüzet gerjeszt;

2. aki az általa vagy hozzájárulásával avagy jelenlétében gerjesztett tüzet kellő felügyelet nélkül hagyja, vagy a tűzveszélynek kikerülésére szükséges és a létezett viszonyok

közt eszközölhetővé vált intézkedéseket elmulasztja;

3. aki a jelen törvény 11. §-ának eleget tenni elmulasztja ;

4. aki erdőégés esetében annak oltására kötelezve lévén, ezen kötelezettségének alapos ok nélkül nem tesz eleget, vagy a vezető hatósági közeg rendelkezését alapos ok nélkül nem teljesíti.

Az Et. e §-ban érintett 9. §-a a következő: »Az erdőkben és azok közelében — 100 méternyi távolságon belül — csak az erdőégések megakadályozására szükséges óvrendszabályok megtartása, s idegeneknek még ezen felül csak az erdészeti személyzet engedélye mellett szabad tüzet rakni; azonban az erdőőrök az általuk őrzött területeken, a favágók a vágásokban, s a kőfejtők a kőbányákban, és a nyájukat legeltető pásztorok főzés és felmelegedés végett oly veszélytelen helyen, melyen az erdőbirtokos a tüzgerjesztést világosan el nem tiltotta, a kellő óvrendszabályok megtartása mellett rakhatnak tüzet.

A ki tüzet rak, minden esetben tartozik azt távozása előtt teljesen eloltani.

Különösen száraz időjárás alkalmával az erdőrendészeti hatóság a tüzelést az erdőben egészen eltilthatja.«

Az Et. 11. §-a pedig ez: »Aki erdőben vagy annak közelében elhagyott tüzet talál, tartozik azt lehetőleg eloltani, ha pedig azt eloltani már nem bírja, vagy ha erdőéget vesz észre, vagy annak tudomására jut, tartozik azt az útjában eső legelső ház lakosainak tudtára adni, ezek pedig tartoznak az erdőégeről az erdőbirtokost vagy annak háznépét, vagy az erdőfelügyelettel megbizott személyzetet haladéék nélkül

értesíteni, vagy a legközelebbi községi előjáróságnak (lehetőleg a szolgabirónak, mezei rendőrkapitánynak) bejelenteni.«

Megjegyzendő, hogy nem esnek az imént idézett 9. § határozatai alá — az Et. 10. § alapján — a rendszeres üzemből folyó szükséges tüzelések.

Erdőben tűzveszélyes cselekmények elkövetése miatt indított ügyet a közigazgatási hatóság bírálja el. Mt. 1897. aug. 18. Kgyu. I. 61.

Ha erdőben égő gyufa eldobása által tűz okoztatik, ezen cselekmény gondatlanságból elkövetett tüzvész vétségének jelenségeit tünteti fel s a kir. bíróság bírálja el. Mt. 1895. dec. 17. Kgyu. I. 62.

Ha gondatlanságból az erdőben tűz támad, de abból kár nem származik, az eziránt indított ügyet a közig. hatóság bírálja el. Mt. 1900. aug. 19. Kgyu. II. 81.

110. §. Azon közigazgatási hivatalnok, ide számítva a községi előljárót is, aki erdőégés esetében a hivatalánál fogva őt illető intézkedések körül kötelességét megszegi, szintén az előbbi §-ban meghatározott büntetéssel büntetendő.

Megyei közigazgatási hivatalnok ellen, ily vád esetében, az elsőfoku bíróságot, a legközelebbi erdei kihágási bíróságok közül, a másodfoku erdei kihágási bíróság biróküldés által határozza meg.

E büntetés mindazonáltal nem zárja ki a közigazgatási tisztviselő s községi előljárónak, a törvényhatóságok és községek rendezéséről szóló törvénycikkekben megállapított felelősségét.

111. §. Aki valamely erdőben jogtalanul, vagy engedély nélkül, vagy az engedélyezett helyen kívül ergettyüt (csusztatót) készít, meszet vagy szenet éget, szurkot, hamuzsirt vagy kátrányt főz, kormot készít, fűrész vagy egyéb gödröt ás, farakodó- vagy dolgozóhelyet vagy műhelyt felállít, épületszerszám vagy egyéb használatra szánt fát farag, vagy más hasonló munkát teljesít, öt forinttól husz frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő és a fent elősorolt cselekmények által esetleg okozott kárt, szakértői becsü alapján, megtéríteni köteles.

Ily esetben, ha az erdőbirtokos kívánja, az ezen célokra netán felállított építmények és művek — a kihágást elkövetőnek vagy annak költségén, aki ezért magánjogi felelősséggel tartozik — elhordandók s az előbbi állapot visszaállítandó.

112. §. Ha a 109. §. 1., 2., 3. alatt meghatározott cselekmény vagy mulasztás folytán gondatlanságból tűzkár származott, a cselekmény vagy mulasztás vétségét képez s a büntető törvények rendelkezései szerint lesz büntetendő.

Ugyanezen szabály alkalmazandó az esetben is, ha a tűzvész a mész- vagy szénégetés, a szurok- vagy kátrányfőzés, avagy a koromkészítés vagy hamunyerés végett gerjesztett tűzből gondatlanság folytán származott, ugy-

szintén ha a tűz az égés következtében nyereendő hamu jogtalan eltulajdonításának céljából gerjesztetett, habár tüzvész nem származott.

Lásd 132. §.

Ha tüzélesztés által az erdőben 30 forintot meghaladó kár okoztatott, ezen cselekmény elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1888. ápr. 13.

Azon cselekmény, hogy valaki a mezőn dolgozás közben az eldobott égő gyufával a tarlót meggyújtotta, a mitől a szomszédos erdőrészlet meggyuladt, gondatlanságból okozott tüzvész okozását képezi s a kir. bíróság bírálja el. Mt. 1904. okt. 21.

113. §. Aki az erdőben engedély nélkül kocsival tilos uton jár, vagy, habár azon erdőségben makkoltatásra vagy legeltetésre jogosított is, marhát tilos uton hajt; aki engedély nélkül uj utat tör vagy hat évesnél fiatalabb utánnövések közt jár, 50 krtól 20 frtig terjedhető büntetéssel büntetendő.

Ha e §-ba ütköző cselekménnyel kár nem követtetett el, akkor a büntetés e § alapján szabandó ki; ha kár okoztatott, akkor erdei kártétellel állunk szemben. (l. o.)

114. §. Aki idegen erdőben, a nélkül, hogy ahhoz jogosultsága volna, a közutakon kívül találtatik, ha ottani jelenléte közbiztonsági vagy az erdőtulajdon biztonsága szempontjából aggályosnak tűnik fel, az erdészszemélyzet tagjai által az erdőből kiutasítható

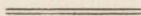
és ha fejsze, fűrész, vagy az erdőtermék szedésére alkalmas más eszköz vagy fegyver volna birtokába, az tőle elveendő; azonban az illető által az elvett tárgy 14 nap alatt, további intézkedés végett, a legközelebbi közigazgatási hatóságnak jelentés mellett átadandó.

A mennyiben tettes az erdőben tartzkodásra, illetőleg fegyverviselésre vonatkozó jogosultságát a hatóság előtt sem tudná igazolni, az által a fentnevezett s nála talált tárgyak elkobzandók.

Ha az erdőből kiutasított személy a meghagyásnak nem tesz eleget, 5 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő; ha pedig ellenszegül, cselekménye közhatósági közeg elleni erőszak büntetést képezi s a büntető törvények rendelkezései szerint lesz büntetendő.

Ha a községi erdőőrök az Et. 38. §-nak megfelelőleg felesketve nincsenek, akkor a felügyeletük alatt levő erdőből az erdőtulajdon biztonsága szempontjából aggályos jogtalanul tartzkodót csak kiutasítani, de nem letartóztatni, vagy bekísérni jogosultak. Ezen törvényes hatáskör áthágásával felidézett ellenállás erdei kihágást nem képez. (M. K. 1885. évf. 42. sz.)

Erdei kihágással és hatósági közeg elleni erőszakkal egyidejűleg vádlott személy, ha a hatósági közeg elleni erőszak címén emelt vád alaptalannak bizonyult is, az erdei kihágásért felelősségre vonandó. Ez esetben a kihágás elbirálása a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. Mt. 1887. jan. 12. Kgy. I. 133.

Kivételes intézkedések.

Bevezetés. Az egyes vidékeken gyakoriakká vált erdei kihágások meggátlása az alábbi §§-nak a célja. A 116. §-ba ütköző kihágás esetén az eljárás hivatalból indítandó meg, (Et. 82. §.) s a 115. §-ban körülírt igazolvány hiányában, ugy az eladó valamint a vevő büntetendő, s a mennyiben az eladó az eladandó erdőtermék szerzésével más erdei kihágást is követne el, az ezen erdei kihágásra kiszabott büntetéssel is büntetendő.

115. §. Ha valamely vidéken az erdei lopások igen gyakoriakká válnak, a közigazgatási bizottságnak — az erdőtulajdonosok kérelmére, vagy a nélkül — felterjesztett javaslata folytán a belügyminiszter elrendelheti, hogy azon területen, valamint azokon is, hol a lopott erdőtermékek eladatni szoktak, ily termékek eladása és vétele csak azon föltétel alatt legyen eszközölhető, hogy az eladó az eladni szándékolt erdőtermék jogos szerzését annak — a községelöljáróság által láttamozott — bizonyítványával igazolja, kitől azon erdőterméket szerezte.

A bizonyítványban körülírandó az eladni szándékolt erdőtermék neme, minősége, nagysága, száma és mértéke.

Azon esetben, ha a közigazgatási bizottság a jelen szakaszban határozott felterjesztést az érdeklettek kérelme nélkül rendelte el, ez iránti határozata az illető megye területén körözendő, és a törvényhatósági épületnek a határozatok kifüggesztésére szolgáló helyén kifüggesztendő.

Minden érdekeltnek joga van a kifüggesztéstől számított 15 nap alatt felelbeznii a belügyminiszterhez.

Ha pedig a közigazgatási bizottság az érdekletteknek a jelen §-ban meghatározott kivételes intézkedés elrendelése iránti kérelmüket mellőzendőnek találja, a folyamodóknak ez esetben is joguk van, a megtagadó határozat ellen, ugyancsak 15 nap alatt, szintén a belügyminiszterhez felelbeznii, aki — ha az intézkedéseknek akár mellőzését, akár elrendelését szükségesnek látja, — ez iránt a közigazgatási bizottság határozatának megváltoztatásával is intézkedhetik.

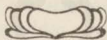
116. §. Aki az előbbi §-ban megjelölt rendelet megszegésével erdőterméket elad vagy vesz, 2 forinttól 10 forintig terjedő pénzbüntetéssel, s a mennyiben más erdei kihágás is forogna fenn, egyszersmind az erre rendelt büntetéssel is büntetendő.

Erdőtermékek eladása vagy vétele iránti tilalom ellen vétőktől az erdőtermékek külön büntetésképp el nem kobozhatók, sem pedig kocsijaik és marháik le nem foglalhatók, hanem az illetők csak az erdőtörvény 116. §-ban meghatározott büntetésekkel sujtandók. 72.874/888. B. M. Kgy. II. 688.

Erdei élőfából készített kapanyelek igazolvány nélküli eladásra szállítása iránt indított ügy elbirálása, ha *erdei lopás is forog fenn*, a királyi bíróság körébe tartozik. Mt. 1894. márc. 14.

Az erdőtörvény 115. §-ban említett igazolvány nélkül deszkákat vevő ellen indított ügy elbírálása az erdei kihágási bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1892. dec. 18.

A gyérités és áterdőlésből származó s ipari célokra alkalmas vékonyabb faanyagok, valamint az ily célra felhasználható favégek, csucsok erdészeti szempontból tűzifának nem minősíthetők. 44.935/888. B. M. Kgy. II. 675.

1851

1866

III. FEJEZET.

A bíróságokról, az illetékességről és az eljárásról erdei kihágásoknál.

Bevezetés. Erdei kihágások eseteiben elsőfokban eljárni illetékesek husz koronát felül nem haladó lopások, vagy ugyan-ezen összeget felül nem haladó kártételek eseteiben kis és nagy községekben a főszolgabírón kívül a községi bíró, akadályoztatása esetén a helyettese is; másodfokban pedig a II. foku erdei kihágási bíróságok, melynek határozatai az Et. 158. §-ban foglalt eset kivételével végérvényesek. Az erdei kihágásokban ítélkező bírák a 125. § értelmében e hivatásukra nézve esküt tesznek le.

Lásd még 1901. XX. tc. 14. §-át.

117. §. Erdei kihágások eseteiben a bírói hatóságot első fokban gyakorolják:

1. megyékben a szolgabírák;
2. rendezett tanácsu, valamint törvényhatósági joggal felruházott városokban a kapitány vagy a tanács által e részben megbízott tisztviselője;
3. Budapest mindenik kerületében az illető kerületi előljáró.

Szolgabírák helyett az 1886. XXI. tc. óta főszolgabírák értendőek, akik valamint helyetteseik (szolgabírák), hogy erdei kihágásokban eljárhassanak, esküt kötelesek letenni. A szolgabírák pedig ezenfelül még megbízást is kell hogy nyerjenek e célra a törvényhatóságtól. 1591/890. B. M. (M. K. 1890. 39. sz.)

Kihágási ügyekben elsőfoku biráskodási joggal közigazgatási gyakornok meg nem bizható. 59.000/888. B. M. Kgy. II. 686.

A főszolgabiráknál felmerülő birói érdekelttség esetén az erdei kihágásoknál más birónak kijelölése az alispán hatáskörébe tartozik. 77911/889. B. M. Kgy. II. 686.

Az erdei kihágási ügyek másodfoku elbirálása nem az alispánnak, hanem a II. foku erdei kihágási bíróságnak a hatáskörébe tartozik. 72.699/887 B. M. (M. K. 49. sz.)

Ha az Et. határozmányjaiba ütköző erdei kihágás jelenségeit mutató cselekmény miatt emelt panaszt, az illető elsőfoku hatóság nem mint I. foku erdei kihágási bíróság bírálja el: az általa hozott határozat fokozatos felülbirálására nem a II. foku erdei kihágási bíróság, hanem a felettes rendes közig. hatóság (alispán, közigazgatási bizottság) van hivatva. 87.240/898. B. K. 1898: 458.

118. §. Tíz forintot felül nem haladó lopások vagy ugyanezen összeget felül nem haladó kártételek eseteiben, az elsőfoku biráskodás kis és nagy községekben, a szolgabirón kívül, a községi birót is, akadályoztatása esetében pedig ennek helyettesét illeti.

Ez esetekben a sértett fél választásától függ, vajjon a szolgabiró vagy a községi biró eljárását kívánja-e igénybe venni.

E választási jog azonban a panasztétellel megszűnik.

(93.940/904. B. M. körrendelet.) *Erdei kihágási ügyek feljelentése.* Az erdei kihágási ügyek

felülvizsgálata rendén az a kérdés merül fel, hogy az állami erdőhivatal, illetőleg az ennek hatáskörébe utalt teendőket saját kerületükben teljesítő m. kir. járási erdőgondnokságok jogosultak-e a 20 koronát meg nem haladó erdei kihágási esetek bejelentésénél az erdőtörvényben megjelölt bíróságok között választani, s hogy a járási főszolgabírák jogosultak-e a hozzájuk bejelentett és általuk elfogadott ilyen kihágási eseteket tárgyalás végett a községi bírákhoz utasítani, ezeknek kiosztani, az e tekintetben netalán fennforgó visszás gyakorlat megszüntetése céljából szükségesnek tartom az elsőfoku erdei kihágási bíróságok tájékoztathatása végett (a címet) a következőkről értesíteni.

Az erdőtörvény 118. §-a a 20 koronát felül nem haladó erdei lopások és kártételek esetében választási jogot ad a sértettnek az iránt, hogy a kihágás miatt a bírói eljárást az erre egyaránt hatáskörrel bíró szolgabíró vagy községi bíró előtt kívánja-e igénybe venni.

E választási jog a panasz megtételével megszűnik.

A mi pedig most már azt a kérdést illeti, hogy a választási jogot a sértett saját személyében gyakorolhatja-e csak, avagy gyakorolhatják-e azok az erdészeti hatóságok is, melyek az állami kezelésben levő erdők kezelésével megbizva lévén, a sértett fél (jogi személy) nevében a kihágást külön meghatalmazás nélkül is feljelenthetik és az eljárás során a sértett felet képviselhetik, kijelentem, hogy az, aki külön meghatalmazás nélkül feljelentést tehet, az az eljáró hatóságok közt is választhat, mert ha joga van a többre t. i. a feljelentésre és az eljárás során a képviselőre, annak joga van akkor a kevesebbre is, t. i. arra, hogy a feljelentést, az eljárásra illetékes hatóságok közül annál tegye meg, melynél akarja.

És ez áll ugy a sértett kezelő tisztjére — ha ugyanis nincs állami kezelésben az erdő — mint az erdőhivatalokra és erdőgondnokságokra, s az ez utóbbiak nevében eljáró köztisztviselőkre nézve is, ha a kihágás elkövetési helyét képező erdő állami kezelésben van.

Ennek helyességét támogatja az 1898 : XIX. tc. 11. §-ának g) pontja, valamint az erdőgondnokságokra vonatkozólag ugyanezen törvény 8. §-ának 2-ik bekezdésében foglalt szervezeti intézkedés és az 1899. évi január hó 21-én 690 eln. sz. a. kiadott földmivelésügyi miniszteri rendelet¹⁾ 10. §-a, melyre az 1899. május hó 30-án 15.217. sz. a kelt rendelet is²⁾ utal (47. §).

A mint tehát nem férhet kétség ahhoz, hogy az erdőgondnokságok és erdőhivatalok választási joggal élhetnek a 20 korona értéket felül nem haladó erdei kihágások esetében az eljárásra illetékes hatóságok között, viszont kétségtelen az is, hogy a főszolgabiróságok a hivatalukhoz címzett vagy náluk tett feljelentéseket eljárás végett az egyes községi birákhoz ki nem küldhetik.

E helyütt rámutatok arra, hogy az erdei kihágások eseteiben a birói eljárást elsőfokulag a vármegyékben a főszolgabirák gyakorolják és hogy az erdőtvény 118. §-a szerint is a 20 korona kárt felül nem haladó esetekben is az elsőfoku hatóság rendszerint és első sorban a főszolgabiró és csak másod sorban, ha t. i. a sértett fél ekként választ: a községi biró. Hogy ez így van, elég az erdőtvény 118. § szövegére utalni.

A dolog tehát ugy áll, hogy a fentebb jelzett kihágások esetében rendszerint nem az illetékes

1) R. T. 1899. évf. 221. lapon.

2) R. T. 1899. évf. 418. lapon.

község bírása hivatott eljárni, hanem rendszerint a fősztolgabiró.

A törvény ez alól kivételt egy esetben ad, t. i. ha a kár 20 koronát felül nem halad. Ily esetben nem kell a sértettnek a fősztolgabiróhoz mennie, hanem kis és nagy községekben a feljelentést megteheti a községi bírónál is.

Ez azonban egyedül a sértett választásától függ és e választás a feljelentés megtételéig gyakorolható.

Következik ebből, hogy a sértett választása esetén a különben egymással szemben egyenlően hatáskörrel bíró illetékes hatóságok az eljárást meg nem tagadhatják.

Nem tagadhatják pedig meg illetékességet lezállító határozattal sem, mert a hatásköri illetékességet az erdőtörvény állapítja meg, és ugyanannak világos rendelkezése szerint a községi bíró az eljárásra hatáskörrel csak az esetben bír, ha annak eljárást a sértett fél igénybe venni kívánja.

Ha pedig egyszer a sértett fél választott, azt a különben arra illetékes fősztolgabiró nem módosíthatja sem olyképen, hogy a hozzátett feljelentések tárgyában az ítélezést magától elhárítja, sem olyképen, hogy a községi bírónál panaszolt ügyeket magához vonja elbírálás alá.

Sem a törvény nem enged a fősztolgabirónak a jelen esetben panasz és véleményezés tárgyat illetően a községi bírásokhoz való átutalásra alapot, sem semmi rendelet ily irányban rendelkezést nem tartalmaz, de a törvényvel szemben nem is tartalmazhat. Különben az erdei kihágások tárgyalásánál követendő ügyrendtartás tárgyában az 1881. augusztus 12-én 35.839. sz. belügyminiszteri rendelet³⁾ 14. §-ának rendelkezése is kizárja a fősztolgabirók-

3) R. T. 1881. évf. 997. lapon.

nak a panaszolt irányu intézkedését és az ügyek elbírálásának maguktól való elhárítását.

Az ettől eltérő gyakorlat ellenkezik a törvénnyel s ennél fogva felügyeleti hatáskörben megszüntetendő.

119. §. Erdei kihágási ügyekben a másodfoku birói hatóságot a főispánból (fővárosban a polgármesterből), akadályoztatása esetében az alispánból, illetőleg polgármesterből vagy annak helyetteséből, — mint elnök — és a közigazgatási bizottságnak két tagjából alakított bíróság gyakorolja.

120. §. A másodfoku erdei kihágási bíróság alakítása céljából, a közigazgatási bizottság a közgyűlés által választott, vagy a jelen törvény 26. §-ában megjelölt erdészeti szakértő tagok közül négy rendes és négy póttagot választ, akik közül — lehetőleg fölváltva — kettő a főispán (főpolgármester), akadályoztatásuk esetében az alispán, illetőleg a polgármester elnöklete alatt, mint társas bíróság képezik az erdei kihágási másodfoku bíróságot.

Az erdészeti bizottság és a másodfoku erdei kihágási bíróság működése időhez kötve nincs és a közig. bizottság e részbeli hatásköre csak arra terjed ki, hogy az erdészeti bizottságba, valamint a II. foku erdei kihágási bíróságba azon tagok helyett, kik a közigazgatási bizottság tagjai megszüntek lenni, vagy a megválasztatásról önként lemondtak, új tagokat válasszon, illetve a megüresedett helyeket megfelelően

kiegészítse. Erdészeti szakértőkül pedig külső tagok a II. foku bíróságba is beválaszthatók, ha a belügyminiszternek felhatalmazása alapján előzetesen az erdészeti bizottságba már beválasztattak, 48.172/890. B. M. Kgy. I. 244.

121. § A jelen törvény 158. §-ában meghatározott semmiségi panasz esetében a Curia, mint legfőbb ítélőszék, határoz.

122. §. Az erdei kihágási másodfoku bíróság üléseire a királyi ügyész meghivandó. A királyi ügyész távolléte azonban az eljárást és határozathozatalt nem akadályozza.

123. §. A másodfoku bíróság ülései a törvényhatóság székhelyén tartatnak.

Az ülésekre az elnök meghívja a tagokat s az értesíti a kir. ügyészt is az ülés tartásának napjáról, órájáról és helyéről.

124. §. A jegyzőkönyvvezető teendőit — az elsőfoku bíróságnál — a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvény 5. §-ában megjelölt személyek végzik.

A másodfoku bíróságnál a jegyzőkönyvvezetésre, a törvényhatóság jegyzői személyzetéből, az elnök rendel ki tagot.

L. 1877. XXII. tc. 5. §.

125. §. Ugy az elsőfoku, valamint a másodfoku erdei kihágási bíróság tagjai e hivatásukra nézve — a mennyiben a kisebb

polgári peres ügyekben való eljárásról szóló törvény értelmében fel nem eskettettek volna — külön esküt tesznek le.

Az idézett törvénynek a községi biráskodással megbízott közegekre vonatkozó rendelkezése az erdei kihágások eseteiben eljáró községi bírakra is alkalmazandó.

A másodfoku bíróságnak a jelen szakasz intézkedései alá nem eső tagjai, a közigazgatási bizottság ülésén, szintén a fentidézett törvény cikk 7. §-ában megállapított esküt teszik le.

Az eskü minta ez (1877. XXII. tc. 7. §):
»Én N. N. esküszöm (fogadom), hogy a királyhoz és az alkotmányhoz hű leszek és hogy mindazon ügyekben, melyekben mint bíró eljárni és itélni hivatva leszek, igazságosan, a törvény és lelkiismeretem szerint fogok eljárni.«

Községi biráskodással megbízott városi kerületi kapitány, tekintettel az 1877. évi XXII. tc. 7. §-ának azon rendelkezésére, mely szerint a községi biráskodással megbízott közegeknél az előirt esküt az előjárói eskü pótolja, az erdei kihágási ügyekben való biráskodhatás céljából újabb esküt letenni nem tartozik. 46.579/888. B. M.

Erdei kihágási ügyekben elsőfoku hatóságot a járási főszolgabírák gyakorolják; de ők is csak akkor tekinthetők ítélelhozásra feljogosítottaknak, ha erre a törvényhatóság részéről külön megbízatást nyertek és az Et. 125. §-ában előirt esküt is letették. B. M. 52.191/888. Kgy. II. 686.

126. §. Az elsőfoku erdei kihágások bírósága egy másik hasonló bíróságnak erdei

kihágási ügyben hozzá intézett megkereséseit teljesíteni köteles.

127. §. A rendőri közegek kötelesek az erdei kihágási bíróságnak, hivatása körében kiadott meghagyásait, s ha más törvényhatóságnak lennének közegei, megkereséseit pontosan teljesíteni.

128. §. A felesketett erdőtisztek és erdőőrök az elkövetett erdei kihágás és az ezt elkövetett személy nyomozásánál szintén mint rendőri közegek járnak el.

129. §. Az előbbi szakaszban megjelölt személyeknek, az erdei kihágás vagy a kihágást elkövetőnek nyomozásában foganatosított és hatáskörükbe eső cselekményei, hatályra és hitelességre nézve, a törvénynek és a szabályoknak a rendőri közegekre vonatkozó intézkedései alkalmazandók.

130. §. Az eljárás rendszerint a tettes lakhelyének, illetőleg tartzkodási helyének bírósága előtt indítandó meg. Ha azonban a tettes közvetlenül a kihágás elkövetésén éretett, vagy ha tőle zálog vétetett, vagy ha ő zálogot adott, az eljárás a tett elkövetésének bírósága előtt is megindítható.

Tetten kapás az is, ha a tettes nem éretett ugyan közvetlenül a kihágás elkövetésén,

hanem a közvetlen rajta-érés kikerülése végett megfutamodván vagy elrejtőzván, folytonos üldöztetése közben elfogatott, illetőleg felfedeztetett; ugyszintén, ha folytonos üldöztetése közben, az őt üldöző rendőri közeg (127. és 128. §§) vagy több üldöző által, avagy az üldözésben részt nem vett, de többek által felismertetett, habár menekülése vagy elrejtőzése sikerült is volna.

Az erdei záloglás jogosságának, vagy jogtalanságának megbírálása az Et. szerint szervezett erdei bíróságok hatáskörébe tartozik. Mt. 1888. febr. 2. Kgy. I. 129.

131. §. A tettes vagy tettesek, avagy ezek egyikének illetékessége a részeselek illetékességét is megállapítja.

132. §. Ha az erdei kihágást elkövető ellen az eljárás folyamában más büntető cselekmény jelensége is felmerül, az erdei kihágás miatti eljárás azonnal félbeszakítandó és az iratok, további eljárás és ítélethozatal végett, azon bírósághoz teendőek át, mely azon másik büntetendő cselekményre nézve illetékes.

Ha bűnvádi panasz folytán elrendelt vizsgálatot a büntető bíróság beszüntette, de ugyanazon panaszlott ellen valamely kihágási eset ismérvei látszanak fenforogni, a kihágás elbírálása a közig. hatóság hatáskörébe tartozik. Mt. 1887. évi február 2.

Erdei lopásra célzó kifejezés alapján indított rágalmozási bűnpörben az erdei kihágás eldöntése

végezt az ügy az erdei kihágási bírósághoz át nem tehető, hanem a kir. bíróság által döntendő el. Mt. 1893. jun. 24.

Hatóság elleni erőszak, továbbá erdei fa kérének lehántása és ellopása miatt indított ügy elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1892. jul. 22.

133. §. Elsőfoku erdei kihágási bíróságok illetékességi összeütközése esetében, ha valamennyinek másodfoku bíróságát ugyanazon közigazgatási bizottság képezi, a határozati jog ezt illeti.

Ha pedig az illetékességi összeütközésben levő erdei kihágási bíróságok másodfoku bírósága nem ugyanaz, ugyszintén másodfoku erdei kihágási bíróságok illetékességi összeütközése esetében, az illetékesség kérdésében a belügyminiszter határoz.

134. §. Rendes bíróság és erdei kihágási bíróság közötti illetékességi összeütközés esetében, az illetékesség fölötti határozat az 1869. évi IV. tc. 25. §-a alapján a miniszteriumot illeti.

135. §. Erdei kihágások esetében, a mennyiben a jelen törvény más nem állapít meg, a kihágásokra nézve hatályban lévő eljárás továbbra is fentartatik.

Erdei kihágásokra nézve, a mennyiben az Et. eltérőleg nem intézkedik, büntető törvényeinknek álta-

lános szabályai alkalmazandók. 22.979/888. B. M. (M. K. 1888. 32.)

136. §. Azon esetekben, a melyekben a jelen törvény rendeletei szerint az eljárás csak a sértett fél panaszára indítható meg, a panasz a büntető törvények rendelkezései szerint erre jogosított személyeken kívül a sértett fél erdőkezelő tisztje által is — külön meghatalmazás nélkül — előterjeszhető.

Az erdőkezelő tiszt jogosítva van továbbá a sértett felet, az eljárás további folyama alatt is, a bíróság előtt képviselni és a megengedett jogorvoslatot használni.

A panasz szóval is előterjeszhető.

Ha a panasz írásban terjesztetik be s ahhoz több erdei kihágást s kihágót tartalmazó jegyzék mellékeltetett, az indítvány mindazon kihágási esetekre és személyekre, melyek a jegyzékben mint ilyenek megjelölve vannak, kiterjesztettnek tekintendő.

Az erdőtiszt a pénzbüntetés tekintetében csak azon esetben léphet a kártevővel egyességre, ha az erdei kihágási eset a bíróságnál már bejelentetett. A még be nem jelentett erdei kihágási eseteknél a pénzbüntetésre egyességnak helye nincs. 71.888/887. sz. B. M. átíratva F. M.-hez. (M. K. 1888 : 2. sz.)

137. §. Azon erdei kihágások eseteiben, melyekben a jelen törvény (109., 110. és 116. §§) szerint hivatalból eszközlendő az eljárás,

tartozik az illetékes bíró, a neki feljelentett vagy hivatalos tudomására jutott kihágást illetőleg, külön indítvány nélkül is megindítani az eljárást.

138. §. Oly erdei kihágási ügyekben, melyekben az érték, illetőleg a kár nagysága állapítja meg az erdei kihágási bíróság illetékességét, s az érték, illetőleg a kár nagyobb volna, mint a mely az ezen bíróság illetékességére nézve a jelen törvény 69. és 118. §§-aiban meg van állapítva, joga van a sértett félnek az elsőfoku bíróság ítéletének hozataláig megtérítési, illetőleg kártalanítási igényeit a 69. § illetőleg a 118. §-ban meghatározott összegre vagy azon alul is leszállítani; erdei lopások esetében azonban csak akkor, ha a lopott tárgy értéke 50 frtot meg nem halad.

Az ekként eszközölt leszállítás a bíróság illetéktelenségét megszünteti.

Az olyan erdei kihágási ügy, melyben a sértett fél kárkövetelését az ítélet meghozataláig anynyira leszállítja, hogy panasza az erdei kihágások elbírálására illetékes közig. hatóságok eldöntése elé tartozik, a kir. bíróságokhoz nem teendő át. Mt. 1894. febr. 1.

Tilos erdei legeltetés miatt indított ügy elbírálása, ha a kárösszeg 30 frtra leszállítva indított meg, az erdei kihágási bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1892. ápr. 22.

139. §. Ismeretlen egyének vagy külföldiek, tetten kapás vagy folytonos üldöztetés esetében, a legközelebbi község előjárósága elé, ha pedig az erdei kihágás bírása közelebb volna, ez elé vezetendők.

140. §. A községi előjáró az elővezetett személylyel azonnal jegyzőkönyvet vesz fel, s ha ez kilétét s azt igazolja, hogy az országban állandó lakással bír, azonnal szabadon bocsátandó, ellenkező esetben pedig az erdei kihágási bíróságnak haladéktalanul átadandó.

141. §. Az erdei kihágási bíró tartozik a hozzá elővezetett vagy a községi előjáró által átküldött személyt azonnal kihallgatni s a kihallgatásról jegyzőkönyvet felvenni. Ha az elővezetettnek előadása az ellene felhozott gyanút elhárítja, vagy ha az állítólag általa okozott kár valószínű összegére nézve biztosítékot ad, vagy alkalmas kezeset állít, azonnal szabadon bocsátandó.

142. §. Letartóztatható és a 139. és 140. §§ rendelkezései szerint elővezetendő a tetten kapott vádlott az esetben is, ha a rendőrség vagy az erdő őrizetére szolgáló személyzet tagja által a kihágás abbanhagyására felszólítottván, a felszólításnak nem felel meg.

143. §. Elővezetést rendelhet az erdei kihágási bíróság azon esetben, ha a megje-

lenésre megidézett vádlott a kitűzött időben a bíróság előtt meg nem jelent s elmaradását alapos mentséggel nem igazolja.

144. §. Vizsgálati fogság, erdei kihágási ügyben, csak az esetben rendelhető el, ha az ismeretlen vagy az országban állandó lakással nem bíró vádlott megszökésétől lehet tartani.

A vizsgálati fogság 48 óránál hosszabb ideig egyáltalán nem tarthat és a büntetésbe beszámítandó.

145. §. Az előbbi szakaszban meghatározott idő előtt is, azonnal megszüntetendő a vizsgálati fogság, mihelyt a letartóztatott vádlott kilétét és azt igazolja, hogy az országban állandó lakással bír, vagy pedig ha, kilétének igazolásán felül, a vád tárgyát képező kihágásból származott kárnak és büntetésnek valószínű összegére nézve biztosítékot ad, vagy alkalmas kezeset állít.

146. §. Ha a kihágás megállapítása vagy folytatásának megakadályozása végett szükséges, a rendőri közegek, illetőleg az erdőőrök jogosítva vannak, a kihágást elkövetőnél létező azon eszközöket, melyekkel a kihágást elkövette, annak kocsiját, szánját és vonó marháját, valamint a kárban talált állatokat lefoglalni.

Az ekként lefoglalt tárgyak, — ha csak azok a sértett fél által egyesség folytán a tulajdonosnak vissza nem adattak — állatoknál legfellegb 48 óra, egyéb tárgyaknál pedig legfellegb 14 nap alatt az esetben is átadandók a község előljáróságának, ha a vádlott nem is vezettnék elé.

Az átadás alkalmával jegyzőkönyv veendő fel, melyben a vád tárgyát képező kihágás körülményesen, az okozott kár összegének megjelölése mellett, körülírandó s egyszersmind a lefoglalt tárgyak is a leltár felvételére megállapított szabályok szerint följegyzendők.

Tilalmasról zálogul behajtott s a község házá-
nál zár alatti kerítésben őrzött marháknak a zár erőszakos eltaszításával való kieresztése a btk. 360. §-ában ütköző zártörés vétségének ismérveit látszik megállapítani. Elbirálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1886. jul. 5.

147. §. Az előző szakasz értelmében lefoglalt tárgyak megőrzése és fenntartása a községet, a rendelkezési jog azonban a kihágási bíróságot illeti.

148. §. A lefoglalt tárgyak kiadandók a tulajdonosnak, ha az a kár valószínű összegéért biztosítékot ad.

149. §. Biztosítékadás nélkül is visszaadandó a lefoglalt tárgyak azon része, mely-

nek értéke a kár, a költségek és a pénzbüntetés valószínű összegét fölülmulja.

150. §. A tetten kapott vagy folytonosan üldözött tolvaj által eltulajdonított erdei termékek a rendőri vagy erdei közegek által onnan vehetők el, a hová azok elhelyeztettek.

Ez eseteken kívül az eltulajdonított erdei termékek kutatása céljából, a házmotozás elrendelése és foganatosítása tekintetében, a fennálló szabályok és a törvényes gyakorlat irányadók.

Erdőőrök erdei kihágás esetén csak az illetékes *hatóság végzése alapján tarthatnak házkutatást.* Ilyen végzés nélkül tartott házkutatás esetén ellenszegülés nem képez hatóság elleni erőszakot. 9552/891. (Curia.)

151. §. Az erdei kihágások soron kívül a leggyorsabban tárgyalandók és intézendők el és ott, a hol az erdei kihágások gyakoriak, azok elintézésére, legalább minden hónapban, tárgyalási napok tartandók.

Az eljáró főszolgabírák a felek kívánságára, ha erdei kihágási ügyben helyszini szemlét tartanak a szolgabírói székhelyen kívül fekvő községben, jogukban áll az illető felek terhére napi és fuvar-díjat felszámítani. 20.872/889. B. M.

A tárgyalás rendszerint az illetékes hivatalnál tartandó meg; ha azonban helyszini szemle elkerülhetlenül szükséges, vagy, ha az erdei kihágások valamely községben ugyanazon időben nagyobb számban

fordulván elő, a tárgyalásnak az illető községben, vagy a közel fekvő községek egyikében, vagy másikkban való megtartása úgy a hivatalos eljárás gyorsítása, valamint a feleknek nagyobb költségektől való megkímélése érdekében is kívánatosnak mutatkozik: a tárgyalás a helyszínén, illetőleg a községekben is megtartható. Ha az eljáró főszolgabíró a tárgyalást nem saját helyiségeiben tartja meg, a felmerülő napidij- és fuvar költségek aránylagosan megosztandó összegben az illető felek terhére számítandók fel, de oly megszorítással, hogy az eljárási költségek a szabályszerű napidij- és fuvar költséget felül nem haladhatják és ezen költségekből egy kihágási esetre 50 krajcárnál több fel nem számítható, továbbá, hogy a főszolgabírói hivatal a felektől ekként behajtandó eljárási költségekből saját költségeit csak szabályszerűen történt számlaérvényesítés után fedezheti. 61111/890. BM.

Lásd még 162. § jegyzetét.

152. §. Aki magát az elsőfoku bíróság ítéletével sértve találja, ez ellen a másodfoku bírósághoz felebbezhet.

A felebbezés az ítélet kihirdetésétől, vagy — ha az írásban közöltetett volna, — a kézbesítéstől számítandó 48 óra alatt akár szóval, akár írásban jelentendő be.

48 óra letelte után bejelentett felebbezés hivatalból visszautasítandó.

Törvénykezési szünnapok nem számíttatnak.

153. §. A törvényes időben szóval vagy írásban bejelentett felebbezés az ítélet végrehajtását megakasztja.

154. §. A másodfoku bíróság, az ügynek az előadó általi tüzetes, a cselekmény minőségére, a netalán okozott kár nagyságára, vádlott bűnösségére vagy ártatlanságára, valamint a súlyosító és enyhítő körülményekre részletesen kiterjedő előadvány, — s az esetben, ha a kir. ügyész jelen van, annak meghallgatása — után határoz.

Az előadó előterjeszti egyszersmind az ítélet vagy végzés tervét is.

Az előadói tisztet a bírák vagy szükség esetén az elnök által e célra kirendelt törvényhatósági jegyző teljesíti.

Ez utóbbi azonban szavazattal ez esetben nem bír.

155. §. Az előadó után a kir. ügyész indokolt előterjesztésében tartozik nyilatkozni az iránt, vajjon a vád tárgyát képező cselekmény nem képez-e a rendes bíróságok hatósági körébe eső büntetendő cselekményt?

Ha a kir. ügyész azon nézetben van, hogy a törvény a jelen §-ban meghatározott irányban megsértetett, az eljárás megszüntetését s az ügynek az illetékes bírósághoz való áttételét indítványozza.

156. §. Az esetben, ha a kir. ügyész az iratokból és az előadmányból azon meggyőződésre jutna, hogy az elsőfoku bíróság megsértette az eljárásra nézve fennálló valamelyik

lényeges szabályt; vagy hogy a cselekmény erdei kihágást képez ugyan, de arra a jelen törvénynek nem azon rendelkezése lett volna alkalmazandó, mely alá azt az elsőfoku bíróság foglalta, e körülményekre is tartozik előterjesztésében kiterjeszkedni s ennek megfelelő indítványt tenni.

157. §. A másodfoku bíróság mindenké előtt a kir. ügyésznek a 155. §-ban körülírt előterjesztése fölött határoz s ha a kir. ügyésznek azon nézeteihez járul, hogy az elsőfoku bíróság hatósága körén túl terjeszkedett, az eljárást megsemmisíti s az ügyet a rendes bírósághoz teszi át, egyszersmind erről az elsőfokban eljáró bírót is értesíti.

A másodfoku bíróságnak ezen határozata, melylyel a fenforgó ügyet az erdei kihágási bíróság hatósági körébe nem tartozónak állapítja meg, mind a kir. ügyész és a felekre, mind pedig a bíróságokra nézve végérvényes, s ez utóbbiak ellenkező felfogása indokából az eljárás és elintézés nem tagadható meg, s az ügy nem utasítható vissza.

Ha erdei lopás elkövetése esetén a kir. ügyész indítványára az ügy az erdei kihágási bíróság hatósági körébe nem tartozónak állapíttatik meg, ugy a kir. bíróság az ügyet elbírálni köteles és nem utasíthatja azt vissza. Mt. 1894. március 11.

Ha a tilos erdei legeltetés ügyének elbírálását a II. foku erdei kihágási bíróság a kir. ügyészszel

egyetértőleg hatáskörébe nem tartozónak mondjaki, a kir. bíróság ellenkező felfogás indokából az ügyet vissza nem utasíthatja. Mt. 1896. jul. 5.

Ha a II. foku erdei kihágási bíróság ugy határoz, hogy valamely erdei kihágás elbírálása hatósága jogkörébe nem tartozik, ugy az ügy elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. 1904. nov. 21. (Kgyu. II. 78.)

158. §. Ha a másokfoku bíróság, a kir. ügyész indítványa ellenére, az ügyet az erdei kihágási bíróság hatóságkörébe tartozónak nyilvánítaná, a kir. ügyésznek jogában áll a határozat, illetőleg az ítélet kihirdetésekor az ellen semmiségi panaszát szóval vagy ugyanazon napon esti 6 óráig írásban bejelenteni s az indokok bővebb kifejtését, a bejelentés utáni 24 óra alatt, írásban benyújtani.

159. §. A kir. ügyész által emelt semmiségi panasz folytán, az ügyiratok a legfőbb ítélőszékhez terjesztendők.

A legfőbb ítélőszék elbírálása csupán a kir. ügyész által a 158. § értelmében semmiségi panasszal megtámadott kérdésre szorítkozik, s a mennyiben a semmiségi panaszt alaposnak találja, a 157. § esetében az egész eljárást megsemmisíti s az iratokat, a rendes bírósághoz való áttétel végett, a másodfoku erdei kihágási bírósághoz visszaküldi.

160. §. A kir. ügyésznek a 156. § alapján tett előterjesztési mellőzése miatt perorvoslatnak helye nincsen.

161. §. A törvényes időben felebbezett ügyben joga van a másodfoku bíróságnak, ha a vizsgálatot nem találja kielégítőnek, annak pótlását az első bíróság ítéletének feloldása nélkül is elrendelni.

A másodfoku erdei kihágási bíróságnak határozatai, 158. §-ban foglalt eset kivételével, végérvényesek.

Erdőkihágási ügyek szabályozására és az azok iránti felügyeleti jog gyakorlására a belügyminiszter illetékes. Az erdei kihágási II. foku bíróságok határozatai végérvényesek és a B. M. által csak akkor semmisíthetők meg, ha a törvény határozott rendelkezései be nem tartottak. 60.693/888. B. M.

162. §. Ha a jogerejüvé vált ítélettel elmarasztalt fél a kártérítés és a pénzbüntetés összegét az ítéletben meghatározandó határidő alatt be nem fizeti, végrehajtásnak van helye.

A végrehajtásnak közigazgatási úton elrendelése és foganatosítása iránt az eljáró elsőfoku erdőbíróság hivatalból intézkedik.

A végrehajtás iránt egyébként a jelen törvény, a perrendtartás, valamint az 1876. évi XV. törvénycikknek az egyenes és közvetett adók stb. végrehajtás útján behajtásáról szóló rendelkezéseire való tekintettel, a követ-

kező 164. §-ban érintett ügyrendtartás részletesen intézkedik.

Eljárási költségek a vármegyei házipénztárnak előre nem látott költségek rovatából, ennek elégtelensége esetén a többi rovatoknál eszközölt megtakarításokból előlegezendők és ha azok a felektől bármely okból be nem hajtathatnak, a házi pénztár terhére a fennálló szabályok értelmében véglegesen elszámolandók. 58.398/889. B. M. Kgy. II. 688.

Az erdei kihágások után megítélt értékkártérítés, hajtópénz és perköltségek a pénzbüntetés leírása esetén is behajtandók. 131/900 B. M. (B. K. 1901 : 481.)

163. §. A végrehajtást teljesítő közeg eljárásának szabályszerűsége ellen felmerült panasz felett első fokban a közigazgatási bizottság s másodfokban a belügyminiszter határoz.

Erdei kihágási ügyekben hozott ítéletek végrehajtása közül a végrehajtást teljesítő közeg eljárásának szabályszerűsége ellen beadott panaszok felett nem az erdei kihágási II. foku bíróság, hanem a közigazgatási bizottság van hivatva határozni. 55.440/888. B. M. 75.366/889. B. M. 1778/893. B. M. Kgy. II. 687.

Erdei kihágási ügyben foganatosított ingó végrehajtásnál benyújtott igénykereset elbírálása a kir. bíróság hatáskörébe tartozik. Mt. (B. K. 1899 : 298.)

164. §. Az ügyrendtartást a belügyminiszter, egyetértőleg a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterrel, rendeletileg állapítja meg és teszi közzé.

Lásd a függelékben közölve.

Büntetéspénzek hovafordítása.

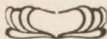
1901. XX. tc. 23. §-a.

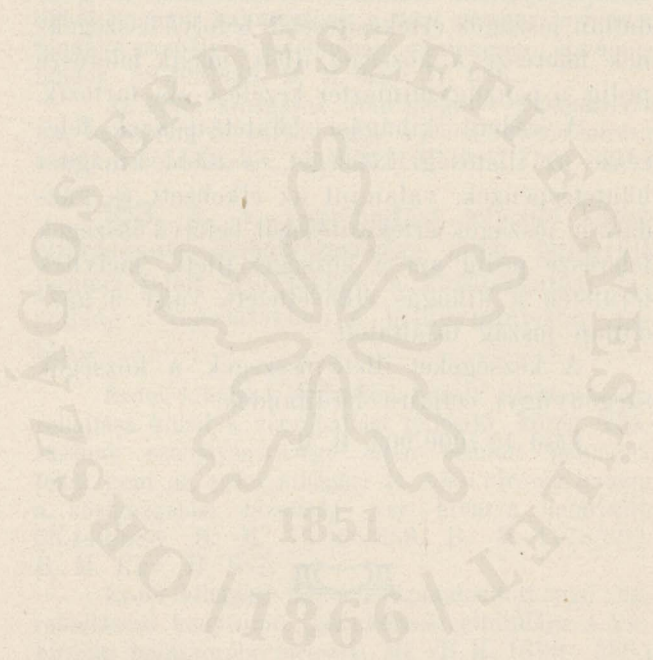
A közigazgatási hatóságok által hozott kihágási ítéletek alapján befolyó összes büntetéspénzeknek, valamint az elkobzott és gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyó összegeknek felerésze a községet illeti, másik felerésze pedig a pénzügyminiszter kezelése alá tartozik.

A véderő kihágási büntetéspénzek felerésze az illetőségi községet, a többi kihágási büntetéspénzek, valamint az elkobzott és gazdátlan jószágok értékesítéséből befolyó összegek felerésze pedig azt a községet illeti, melynek területén a kihágás elkövetett, vagy a gazdátlan jószág találtatott.

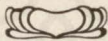
A községeket illető összegek a községek szegényügyi céljaira fordítandók.

Lásd 12.7000/903. B. M.

Függelék.

1851

1866

I.

Az erdei kihágások tárgyalásánál követendő
ügyrendtartás.

35,839.
1881. aug. 12. B. M.

A pénzkezelésre vonatkozó szakaszok (26., 27., 28. §§), mint-hogy a pénzkezelést illetőleg a 127000/903. B. M. sz. szabályzat irányadó, kihagyattak.

Az 1879. évi XXXI. törvénycikk 164. szakasza alapján, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterrel egyetértőleg, rendelem mint következik:

1. §. Erdei kihágások eseteiben első- és másodfokulag csak oly közegek ítélni lehetnek, melyek az 1879:XXXI. törvénycikk 125. §-ában előirt esküt letették.

Oly közegek, melyek a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásra jogosultak s ily minőségben a hivatalos esküt letették, szintugy a községi bírák és ezek helyettesei, erdei kihágások feletti bíraskodás gyakorlata esetén, külön esküt nem tesznek le.

L. Et. 117. és 125. §§-ai.

2. §. Szolgabírói hivataloknál a jegyzői teendőket, a törvény 124. §-ában megjelölteken kívül, a segédszolgabíró, irnok vagy egy arra alkalmas dijnok is teljesítheti.

Városokban az elsőfoku bírósághoz jegyzőkönyvvezetőt a polgármester rendel ki.

3. §. A panasz szóval is előterjeszthető és az ez esetben — a hatóság által panaszt tevő személyazonosságának megállapítása után — azonnal hivatalból jegyzőkönyvbe veendő.

Szintugy felveendő jegyzőkönyv az esetben, ha a hatóságnak hivatalból megtorlandó erdei kihágás jön tudomására.

4. §. Az elsőfoku bíróság az írásban benyutott vagy jegyzőkönyvbe foglalt panaszokat a büntető iktatókönyvbe bevezeti és az iktatási sorszámmal azonnal ellátja.

5. §. Az iktatókönyvön kívül vezet még egy betürendes mutatókönyvet, melybe a felek nevei és az üg. iktatószámai bejegyeztetnek.

A 4. és 5. §§ helyett a vm. ügyviteli szabályzat 275—293. szakaszai irányadók.

6. §. A tárgyalási határnapokról jegyzék vezetendő, melyben az iktatószám, felek nevei és a panasz tárgya, valamint a tárgyalás napja előtüntetendő.

Eziránt a vármegyei ügyviteli szabályzat 314. szakasza irányadó. —

7. §. Erdei kihágások soron kívül lévén tárgyalandók, az erdőbirtokos vagy meghatalmazottja, illetőleg erdőtisztje által benyújtott erdei kihágási panaszok a legközelebbi tárgyalási napon veendőek fel, ha pedig addig az idézések már eszközölhetők nem volnának, a legközelebbi tárgyalási napon intézendők el, legfeljebb 30 napon belül azonban okvetlenül letárgyalandók. Ha a panaszok nagy számmal érkeznének, a körülményekhez képest minden hétre is tűzhető ki tárgyalási nap, melyre a felek a lehető tanukkal együtt megidézendők.

E § rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása fegyelmi vétséget képez (59557/882. Btk. körrend.) s a netán felmerülő mulasztások esetén az erdőhatóság a közig. közegek felettes hatóságához panasszal fordulhat. 35839/883. F. M. (Er. 1894:319).

8. §. Az idézés írásban eszközlendő a panasz minőségének rövid jelzésével és a törvény 143. §-ában foglalt következményekre való figyelmeztetéssel.

Községi bíró a feleket szóbelileg is megidézheti. Ha ez sikertelen marad, az idézés az első bekezdés értelmében írásban ismétlendő.

9. §. A tárgyalás szóbeli és nyilvános. Minden tárgyalásról jegyzőkönyv vezetendő.

A jegyzőkönyvbe felveendő a felek vezeték- és keresztnéve, vallása, illetőségi helye, lakása, polgári állása és foglalkozása. Hivatalos közegek általi feljelentéseknél elegendő a feljelentő nevének és hivatali minőségének előtüntetése.

A tárgyalást vezeti az eljáró hatósági személy. Első sorban kihallgatandó a panaszló (feljelentő), azután a panaszlott és csak ezek kihallgatása után hallgatók ki a tanúk, a szakértők és hallgatók meg a többi netán érdekelt felek.

A jegyzőkönyvbe a tárgyaló hatósági személy a kihallgatás eredményét, tehát a felek nyilatkozatainak és a tanúk, szakértők, valamint a többi érdekelt vallomásainak, nemkülönben netáni szemléknek csak lényegét, azaz a kiderített adatok rövid sommázatát véteheti fel. A felvételnek mindazonáltal szabatosan és világosan kell történni.

A tárgyalási jegyzőkönyvbe a felek vagy meghatalmazottaik, ugyszintén a tanúk sajátkezüleg semmit sem jegyezhetnek be és egyedül a szakértőknek engedhető meg, hogy véleményeiket sajátkezüleg írassák be.

A tárgyalás során hozott határozatok indokaikkal együtt szószerint veendőek fel a jegyzőkönyvbe.

A tárgyalás lehetőleg még az napon be is fejezendő és a határozat a feleknek kihirdetendő, minek megtörténte a jegyzőkönyvben megjegyzendő.

A tanukat, szakértőket a tárgyalásra a vádlottal együtt kell megidézni s a panaszos tanuit a vádlott jelenlétében kell kihallgatni. M. K. 1881:51. sz.

10. §. A jegyzőkönyv a tárgyaló hatósági személy és a jegyző, valamint a felek és kihallgatott egyéb személyek által aláírandó.

Irni nem tudó egyének keresztvonást tesznek, neveik melléírása a jegyző által történik.

Az aláírás megtagadása, az okul felhozott érvekkel együtt, a jegyzőkönyvben előtüntetéendő.

11. §. Ha a határozat a tárgyalás napján ki nem hirdettetik, az esetben az a felekkel írásban vétbizonylat mellett közlendő.

12. §. Ha egy panaszlott egyszerre több rendbeli kihágással vádoltatik, mindezen kihágások együttesen tárgyalandók és egy határozatban döntendők el.

13. §. Birói szemle vagy szakértők meghallgatása — mennyiben a tárgyalás napján nem eszközölhető — külön veendő fel és folytatólag vezetendő a jegyzőkönyvbe.

14. §. A tárgyalás rendszerint az illetékes hivatalnál tartandó meg. Csak ha helyszini szemle elkerülhetetlenül szükséges, tartható az meg a helyszinén is. 10 frtot meg nem haladó kihágásoknál a tárgyalást az illető közigazgatási tisztviselő hivatalos körutja alkalmával az erdőbirtokos erdőgondnokságának székhelyén vagy az illető községben is megtarthatja.

Lásd Et. 151. §-nak jegyzetét.

15. §. Peres felek vagy képviselőik a tárgyalási iratokat a bíró vagy az által megbizott hivatalos közeg jelenlétében megtekinthetik s azokról másolatokat vehetnek.

16. §. Felebbezés esetében az összes tárgyalási iratok három nap alatt a felebbviteli hatósághoz eredetiben felterjesztendők.

Ha a felebbezés írásban posta útján küldetik be: az 1879: XXXI. törvénycikk 152. §-ában említett 48 órai határidő a felebbezés tényleges feladására értendő. Ezen határidő alatt postára feladott felebbezések tehát, ha postabólyeg kelte a határidő betartását igazolja, elfogadandók és törvény-szerűen tárgyalandók.

17. §. A másodfoku határozatok írásban vét-bizonylat mellett kézbesítendők.

18. §. Minden vétbizonylat az ügyiratokhoz csatolandó.

19. §. Ha a közigazgatási eljárás a törvény 159. §-ában meghatározott esetben megsemmisítették, az összes iratok 3 nap alatt közvetlenül a másodfoku hatóság által a rendes bírósághoz átteendők.

20. §. A jogérvényes határozatokat az elsőfoku hatóság hivatalból tartozik végrehajtani.

21. §. Ha a határozat első sorban pénzbírságra vagy pénzfizetésre szól, mindenekelőtt a pénzüsszegeknek, valamint a netáni eljárási költségeknek behajtása kísérendő meg.

A végrehajtás az 1875: XV. törvénycikk III. részében foglalt szabályok szerint eszközöndő.

A határozat kihirdetése vagy kézbesítése az idézett törvény 53. §-ában említett intést pótolja. A mennyiben tehát az elmarasztalt a megfelelő összegeket a határozatban kitett, ennek kihirdetését vagy kézbesítését követő naptól számítandó határidő alatt le nem fizeti, ellene azonnal foglalás intézendő, első sorban ingó, azután ingatlan vagyona.

22. §. Ha a foglalás alkalmával a marasztalási összegek behajthatlanoknak bizonyulnak, ez a foglalási jegyzőkönyvben azonnal határozottan megállapítandó s ennek megtörténte után a jegyzőkönyv

24 óra alatt az eljáró elsőfoku erdőbirósághoz be-
terjesztendő.

Ezen bíróság késedelem nélkül intézkedik az
elzárás foganatosítása iránt.

Kártérítési összeg és eljárási költség után el-
zárásnak nincs helye.

23. §. Az önként befizetett vagy végrehajtság
utján behajtott összegek 24 óra alatt a végrehajtságot
elrendelt elsőfoku hatósághoz beküldendőek.

Ez azokról kielégíti első sorban az eljárási
költségeket, azután a kártérítéseket, végül a pénz-
bírságokat.

Ha a befolyt összegek ezen tartozások kielé-
gítésére elégtelenek, a végrehajtság azok teljes kielé-
gítéseig folytatandó.

A netáni felesleg a marasztaltnak visszaadandó.

24. §. Minden fizetés nyugta mellett történik.

25. §. A végrehajtságot teljesítő közeg eljárásának
szabályszerűsége elleni panasz benyújtható vagy a
végrehajtságot teljesítő közegnél, vagy közvetlenül a
közigazgatási bizottságnál.

Ha a végrehajtságot teljesítő közegnél adatik be,
az tartozik azt a panasz indokaira vonatkozó nyilat-
kozatával együtt 24 óra alatt a közigazgatási bizott-
sághoz betervezni, mely mindkét esetben az 1876:
V., esetleg VII. törvénycikk értelmében járand el,
azon módosítással mindazonáltal, hogy illetően ügyek-
ben minden körülmények közt ő határoz elsőfokulag.

29. §. Egyébként, a mennyiben a törvény
vagy jelen ügyrendtartás másként nem intézkedik,
az eljárásnál mindenképpen a rendőri kihágások tár-
gyában kibocsátott 1880. évi 38,547. sz. belügymi-
nisteri szabályrendelet és az azzal közzétett utási-
tások alkalmazandók.

Kelt Budapesten, 1881. augusztus hó 12-én.

II.

Az erdei kihágások feljegyzésére szolgáló

erdei rovatos naplók

készítése és vezetése.

24,931. szám. F. M.
1880. aug. 17-én.

1. §. Az erdők közvetlen védelmével megbízott felesketett erdőőrök és esetleg erdőtisztek által vezetendő erdei rovatos naplók (erdőtörvény 41. és 42. §§), melyek az erdei kihágások feljegyzésére szolgálnak, az alább /. alatt mellékelt minta szerint rovatozott papírból zsebkönyv alakjában készitendők, s abba a feljegyzések a következő utasítások szerint eszközöndők:

2. §. *Az 1-ső rovatban* minden egyes kihágási esetnek külön sorszám adandó, azon célból, hogy a károsítási esetek idézése és a naplóban való felkeresése könnyebbé tétessék s másfelől, hogy az utolsó tétel sorszámából bármikor megtudható legyen, hogy az évnek letelt időszaká alatt az illető erdőőr területében hány kihágási eset lett felfedezve. A sorszámok minden új évvel elől kezdendők és az év végéig megszakítás nélkül folytatandók.

A 2-ik rovatba, mint a felirásból is könnyen kivehető, a kihágás elkövetésének ideje jegyzendő fel. A hónap szóval, a nap ellenben számmal irandó be és pedig ezen utóbbi a rendelkezésre álló helynek mindig a legfelső részére, úgy hogy alája egyuttal a napnak szaka is (vajjon a kihágás reggel, a nap folyamában, vagy éjjel követtetett-e el) feljegyezhető legyen.

A *3-ik rovatba* legelől a kihágást elkövetőnek neve, utána polgári állása és végül lakhelye vagy állandó tartozkodási helye irandó.

Azon esetekben, midőn az erdőőr a tettest sem letartóztatni, sem felismerni nem bírta, előzetesen a tettes személyleírása, vagy azon jelek irhatók be a rovatba, melyek után az erdőőr annak kilétét felderíteni reméli. Megjegyezhető például, hogy a tettes menekülés közben olyan helyeken haladt el, hogy N. N. ismert egyénnel találkoznia kellett, kik által tehát valószínűen fel is ismertetett. Ha azután a személyleírásnak másokkal való közlése útján, vagy bár mi más módon a tettes kiléte felfedeztetett, a szükséges feljegyzések utólagosan tételnek meg, s egyszersmind a kelet is pontosan beiratik.

E rovat kitöltésénél figyelmet kell fordítani az erdőőrnek arra is, vajjon a tetten ért kihágó önálló, az az olyan egyén-e, ki tetteiért egyedül maga felelős. A törvény értelmében ugyanis (erdőtörvény 84. §) a családtagok, a gyámság és gondnokság alatt álló egyének, a cselédek, az iparostanoncok és segédek és a gyári munkások által elkövetett erdei kihágások eseteiben, az értéknek, kárnak és költségeknek megtérítésére nézve, a tettel együtt a családfők, gyámok, gondnokok, gazdák, iparosok, gyárosok is felelősek, ha a kötelességszerű felügyeleti jog gyakorlását elmulasztották. Ily esetekben tehát ezen utobbiaknak nevét is célszerű feljegyezni.

A *4-ik rovatban* a tetten kapott kihágónál talált és lefoglalt tárgyak, vagyis a zálogok jelölendők meg, — s miután a zálogok a törvény értelmében (erdőtörvény 146. §) vagy a tulajdonosnak (ha t. i. egyezség jó létre), vagy a községi előljárásnak adandók át (állatok 48 óra, egyéb tárgyak legfeljebb 14 nap alatt), önigazolásul azt is beirhatja utólagosan az erdőőr, hogy az elvett zálogot mikor és kinek szolgáltatatta át.

Ugyan e rovatba jegyzendő be azon egyéneknek neve és lakása is, akik a fenforgó kihágási esetén mint tanúk szerepelhetnek.

Az 5-ik rovatban legelőszőr a kihágás neme és módja, továbbá az erdőrész, melyben az elkövetetett, irandó le. Azután feljegyzendő:

a) *erdei lopásoknál* (erdőtörvény 90—99. §§) az eltulajdonított vagy eltulajdonítani szándékolt tárgynak megnevezése, mérete vagy mennyisége, még pedig a lehető legnagyobb pontossággal, miután az értéknek megállapításánál ezen feljegyzések szolgálatják a legfőbb adatokat; továbbá mindazon körülmények, melyeknek ismerete a kártérítési összegnek és a pénzbírságnak kiszabásához szükséges; így például:

egész törzsek eltulajdonításánál (erdőtörvény 90., 91. és 93. §§), hogy az ellopott fa élő volt-e, avagy száraz vagy dült fa; *élő fánál* megint: hogy nem volt-e hagyonc, fölfa vagy épen magfa; ritkás erőből vétetett-e az vagy sűrűből; maradt-e a kivágás után nagy hézag hátra a zárlatban vagy nem stb.;

tuskólopásnál (erdőtörvény 91. §): hogy sarjadzás végett hagyatott volt-e hátra vagy nem, s betöltötte-e a kihágó a kiásott gödröt vagy nem;

ágak és galyak eltulajdonításánál (erdőtörv. 92., 93. §§): hogy élő fákról vágattak-e azok, vagy csak a földről és dült fákról szedettek; megsértettek-e azáltal maguk a fák is vagy nem;

csemetéknél (erdőtörv. 91. §): hogy 10 évesnél idősebbek voltak-e, avagy fiatalabbak;

kéregnél (erdőtörv. 92., 94. §§): hogy száraz fákról szedetett-e az, vagy élő fákról hántatott le;

gubacs, tölgy- és bükkmakk, mogyoró és más erdei famagvak eltulajdonításánál (erdőtörv. 95. §): hogy élő fákról szedettek-e le azok, vagy csak a földről gyűjtettek.

Legeltetési kihágások esetében (erdőtörvény 100—104. §§) az állatok nemének és számának megadásán kívül felemlitendő: vajjon az erdő, melyben a legeltetés történt, nem volt-e tilalom alatt, vagy futóhomokon álló, avagy épen véderdő; el volt-e látva tilalmi jelvényekkel; idősebb lábás erdő volt-e az, vagy fiatalos; utóbbi esetben megint: hogy az állat idősebb-e 15 évesnél, vagy fiatalabb; *ültetményeknél, faiskoláknál*, ugyszintén *a vetésből származott ertvényeknél pedig*: hogy meghaladták-e azok a 6. évet vagy nem; ezeken kívül minden legeltetési kihágási esetről felemlitendő még, hogy az időjárás száraz volt-e, avagy nedves; a legeltetés tovább tartott-e egy napnál vagy nem stb.

c) *Kártételeknél* (erdőtörvény 105—108. §§), melyek eltulajdonítási szándék nélkül, rosszakaratból vagy más indokból követték el, a kártétel nemének és módjának szabatos körülírása mellett egyszersmind azon adatok is feljegyzendők, melyek a kihágó cselekménye folytán beállott vagy előreláthatólag beálló kár nagyságának megállapításához szükségesek. Így például:

ha a kártétel élőfák: le- vagy bevágása, megfurása, rovatozása, gyűrűzése, jelzése, lehámozása, fűrészelése, a gyökereknek feltakarása, gyantanyilások felszakítása stb. által követtetett el (erdőtörv. 105. §), feljegyzendő a fának neme, kora, méretei, s azonkívül megemlitendő, vajjon a megsértés következtében a fák rövidebb vagy hosszabb ideig fognak-e sinleni, nem fognak-e egészen kiveszni stb.;

élőfák galyainak, ágainak letördelése, levagdálásánál (erdőtörv. 105. §), a letördelt vagy levagdalt ágak mennyiségének pontos felvételén kívül, bejegyzendő a naplóba a megsértett fának neme, mérete, s egyszersmind itt is megemlitendő, hogy a megkárosítás következtében növekvésükben sokat

vagy keveset fognak-e veszíteni a fák, avagy végkép el fognak pusztulni;

ha levágott fák vagy más, felhasználásra vagy eladásra előkészített erdei termékek (erdőtörv. 106. §) rongáltattak meg, a megrongált tárgyak méretein vagy mennyiségén kívül az is feljegyzendő, hogy eredeti értéküknek körülbelül mennyi részét veszítették el az által az erdei termékek;

szénégetésre összehordott vagy ölbe rakott tűzi fának szétbontása, széthányása esetében (erdőtörv. 106. §) feljegyzendő a mennyiség, s egyuttal a munkanapszám, mely ítélete szerint a helyreállításhoz szükséges; kerítéseknek, árkoknak, medernek, partnak, töltésnek, hidnak, átmetszetnek, útnak, ergettyünek, csuszatóknak, vízfogónak, vagy a fausztatásra szolgáló más eszközöknek, továbbá tilalmi tábláknak, az erdőfelmérés és erdőgazdasági beosztás jelvényeinek, s más jelző vagy utmutató póznáknak, a távol-sági vagy bármely más az erdőmivelés vagy használat céljából alkalmazott jelnek vagy műveknek megrongálása esetében pedig a kézi, igás- és mester-napszám, az anyagszükséglet és ezeken kívül azon veszteség is, melyet a birtokos a megrongált kezelési, üzemi, szállítási vagy közlekedési eszközöknek és tárgyaknak ideiglenes használhatlansága folytán szenved; — ha az ilyen kártételek nagyobb mérvűek, úgy hogy az erdőőr a tényálladék megállapításához szükséges adatokat maga felvenni nem képes, a károsítás általános leírása után megemlítendő a nap-lóban, hogy a tényálladék felvételéhez szakértők szemléje szükséges;

ha valaki az erdőőr védelmére birtott erdőben, a nélkül, hogy arra engedélylyel birt volna, földet, ércet, kőszénét, követ, gypet, vagy más talaj-alkat-részeket ásott (erdőtörv. 107. §), az esetleg elvitt ilyenemű anyagok értékének feljegyzésén kívül, meg-

jelölendő szabatosan azon kár, mely az ásás által a talajban, esetleg fagyökerekben, fákban stb. előidézett, s egyuttal a költség is, mely a kiásott gödrök betöltéséhez, vagy a talaj kiegyengetéséhez szükséges;

ép ily módon eszközlendő a feljegyzés azon esetben is, ha valaki az erdőbe köveket, vagy más a talajra nézve kártékony anyagokat hord (erdőtörv. 107. §);

ha az erdőben faizási vagy alomhordási, vagy egyéb termékek szedésére engedélylyel bíró egyének a fát, galyat, almot vagy egyéb erdei terméket nem a meghatározott mennyiségben, időben vagy nem azon erdőrészből vitték, melyből annak vételére feljogosítva voltak (erdőtörv. 108. §). feljegyzendő a mennyiség, a melylyel az engedélyezettnél többet vittek, s a kár, mely általuk esetleg elkövetett, vagy a mely később a miatt származhatik, hogy a kártevők az illető anyagot más erdőrészből szedték, mint a melyből szedni jogosítva voltak;

ha pedig az engedélyesek az által követtek el kihágást, hogy alomgyűjtésnél vagy galyszedésnél vasgereblét, vagy vágóeszközt használtak (erdőtörv. 108. §), megjelölendő azon kár is, melyet esetleg a talajban, fákban, csemetékben vagy gyökerekben okoztak.

d) *Az erdőtörvény 109—114. §§-aiban megjelölt veszélyes cselekmények és mulasztások felfedezése esetében* nem csak a cselekmény maga, vagy a mulasztás irandó le, de egyszersmind azon körülmények is felsorolandók, melyek a veszélyt kisebbé vagy nagyobbá teheték. Így például:

ha valaki az erdőben, vagy az erdő közelében 100 méternyi távolságon belül, a nélkül, hogy az erdőtörvény 9. § értelmében arra engedélylyel bírna, tüzet gerjesztett (erdőtörv. 109. §), ezen cselekmény feljegyzésén kívül megemlítendő egyszersmind az

is, vajjon e kihágás száraz vagy nedves időjáráskor, szeles vagy csendes időben, rosszakaratból, vagy valamely magában véve nem ártalmas célból követtetett-e el; s ha az erdőőr a kihágásnak csak később jött nyomára: eloltotta-e a kihágó a tüzet vagy nem;

ha pedig valaki az erdőben felfedezett tüzet kioltani elmulasztotta (erdőtörv. 109. §), felemlitendő, hogy tehetségében állott-e az vagy nem; utóbbi esetben megint: hogy igyekezett-e a veszélyt másoknak is tudomására hozni vagy nem és ha azt elmulasztotta: volt-e arra alkalma, vagy pedig akadályozva volt a feljelentésben;

ugyanezekre kell figyelni az erdőőrnek azon kihágási esetek feljegyzésénél is, *midőn valaki az erdőben kiütött tűz oltásában részt venni nem akar*, vagy az oltást vezető hatóságnak rendelkezéseit nem teljesíti stb. (erdőtörv. 109. §);

ha a most említett veszélyes cselekmények és mulasztások következtében erdőégés támadt (erdőt. 112. §), akkor egyuttal, a mennyiben lehetséges, a kár nagysága is jelzendő;

az erdőtvény 111. §-ban körülírt veszélyes cselekmények esetében, nevezetesen ha valaki jogtalanul, vagy engedély nélkül, vagy az engedélyezett helyen kívül az erdőben ergetyüt (csusztatót) készít, meszet vagy szenet éget, szurkot vagy hamuzsirt vagy kátrányt főz, kormot készít, fűrész vagy egyéb gödröt ás, farakodó vagy dolgozó helyet vagy műhelyet állít, épület-, szerszám- vagy egyéb használatra szánt fát farag, vagy más hasonló munkát teljesít, részletesen leírandó a veszély, mely a kihágónak ezen tettei által az erdőt, az erdőben esetleg felhalmozott fakészleteket, az ertvényeket, közlekedési és szállítási eszközöket stb. fenyegethette, továbbá az esetleges zavar, mely ezen veszélyes cselekmények folytán

az erdőben folyamatban levő, vagy a közelebbi időben foganatosítani szándékolt munkálatokban, például az usztatás-, kiszállítás-, felrakásolásban stb. beállhatott volna; azon esetben pedig, ha a veszélyes cselekmények elkövetői, vagy a veszélyes cselekményekért felelős egyének megbizottai avagy munkásai az erdőőr által egyuttal lopáson is érettek, vagy azok által elkövetett tényleges károsítások is fedeztetek fel, akkor az erdei lopások és kártételekre nézve fennebb adott részletes utasítások szerint, az ellopott tárgyak neme, minősége és mennyisége illetőleg az elkövetett károsítások nagysága is feljegyzendő;

ha az erdőőr valakit az erdőben engedély nélkül sertéssel, apró és nagy marhával tilos uton talál, a nélkül, hogy valamely károsításnak nyomába jönni tudna (erdőtörv. 113. §), ezen tény felemlítése mellett feljegyzendőek egyuttal esetleg azon gyanuokok is, melyek azt bizonyíthatják, hogy az illető nem tudatlanságból vagy eltévedés következtében, de valamely rossz szándékból szegte meg a tilalmat;

ugyanexekre kell figyelni az erdőőrnek akkor is, midőn valakit fiatalabb utánnövések között talál, vagy midőn valaki az erdőben új utat tör, a nélkül, hogy valamiféle kár elkövetése rábizonyítható lenne;

végül, ha az erdőőr a védelmére bizott erdőterületen, a közutakon kívül gyanus egyéneket talált s azokat kötelességéhez képest onnan kiutasította, feljegyzendő a naplóban, vajjon volt-e náluk fejsze, fűrész vagy az erdei termékek szedésére alkalmas más eszköz avagy fegyver; s ha igen, átszolgáltatták-e azt az első felszólításra; nem szegültek-e ellen, s egyáltalában eleget tettek-e a kiutasító meghagyásnak (erdőtörv. 114 §).

A 6-ik rovatot nem az erdőőr, hanem a birtokos, vagy az erdőtiszt, kinél az erdőőr a

bejelentést teljesíti, tölti ki, egyszerűen bejegyzvén azon napot, melyen az erdőőr naplóját az illető kihágási esetek bejelentése céljából előmutatta, a mi az erdőőrre nézve aztán bizonyítékot fog képezni az iránt, hogy ő a bejelentést valósággal megtette.

A »*Megjegyzés*« rovatba végül azon észrevételeket írja be az erdőőr, a melyek a többi rovatokban nem foglalhattak helyet. Például: hogy a tetten ért kártevő ellenszegült s csak erőszakkal engedte elvenni a 4-ik rovatban megjelölt zálogokat; vagy hogy a kártevő egészen vagyontalan; vagy hogy a tettes jól ismert fatolvaj, ki már több ízben volt erdei kihágáson érve vagy büntetve stb. stb.

3. §. Az erdei naplóba a bejegyzések az erdőőr által az általa tett felfedezések után azonnal, s lehetőleg mindig a helyszínén és sajátkezüleg eszközölködők. Ezért az erdőőr a naplót szolgálatban mindig magával hordozza.

A feljegyzések írónnal vagy toll és tintával eszközölhetők, a beirtakból azonban törülni vagy vakarni nem szabad.

/. *Napló-minta.*

Az

N. N. (birtokos)

tulajdonát képező

.....-i erdőgondnokság

.....-i védkerületének

N. N.felesketett erdőőr által vezetett erdei kihágási naplójaévre.

Az erdei naplók

Tételszám	A kihágás ideje		Az erdei kihágó neve, polgári állása és lakhelye	Az elvett zálog megjelölése, a tanuk neve
	hó	nap		
1	junius	11. esti szürkületkor	Barna Tamás, földmives Vajdakuton	Egy darab fejsze, egy darab szekérlánc és egy tarisznya. Mindhárom zálog a községi birónak adatott át, jun. 12-én.
2	>	14. délután	Firtos Mátyás, juhász, Balogh János zajkányi papnál	A juhokat nem hajtottam be, mert a kihágást Koczur János és Bothár László erdőmunkások Fenyőfőről is látták és bizonyítják.

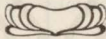
vezetése.

<p>Az erdei kihágás nemének, módjának és helyének leírása, az eltulajdonított tárgy méreteinek és mennyiségének, vagy a károsítás nagyságának megjelölése</p>	<p>Az erdőbirtokos vagy erdőtiszthez történt bejelentés ideje</p>	<p>Megjegyzés</p>
<p>A »száraz völgyből« jövő uton találtam szekérével, melyen 2 drb 7 mt. hosszú, 23 cm. vastag; 1 drb 6 mt. h., 14 cm. vastag; 3 drb 4 mt. h., 12 cm. vastag és 8 drb 3 méter hosszú, 7 cm. vastag lehántatlan tölgyfa volt. Bevallotta, hogy a »Meredek oldal« nevű tölgyesből vette. — 1880 június 1-én.</p>	<p>Mogyorosi, erdőgondnok.</p>	<p>A tettes jómódu telkes gazda, hajlandó kiegyezni.</p>
<p>A tuskókat megtaláltam, 2 drb volt: a fák ritkás erdőből vágattak ki. A hátrahagyott ág és galyfa kitesz egy fél kétfogatu szekeret. — 1880 június 13-án.</p>	<p>A bejelentést átvettem 1880. évi június 15-én.</p>	
<p>57 darab juhot legeltetett a »Cíheres« nevű völgyben levő 4 éves luczfenyő ültetvényekben. A juhek a csemetéket mintegy 15 holdon annyira megrongálták, hogy kétharmad részük valószínűleg kipusztul, egyharmad részük pedig sokáig sinleni fog. A legeltetés, a lerágott csemeték után ítélve, többször ismételtetett s egy napnál bizonyára többre számítható. A kihágás felfedezése napján esős, nedves időjárás volt.</p>		<p>A kihágás helyének közelében levő havasi legelőkön más juhnyáj nincsen</p>

Utánpótlásoknál a kelet minden alkalommal kiirandó (Erdőtörv. 41. §).

4. §. Miután az erdei kihágások bejelentése alkalmával a bírósághoz előterjesztendő kimutatások az erdei naplóban foglalt feljegyzések adataiból szerkesztendők: a napló beirt lapjai az elrongyolodástól és bepiszkosodástól a lehető leggondosabban megóvandók, egészen betelt naplók pedig megőrzés végett a birtokosnak, erdőtisztnek vagy hivatalnak beszolgáltatandók.

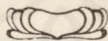
Kelt Budapesten, 1880. évi augusztus hó 17-én.

1851

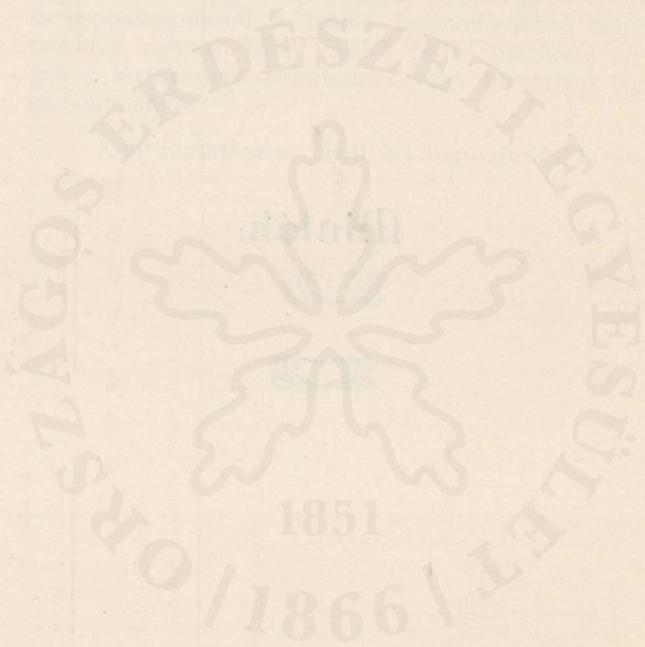
1866

Minták.

1851

Megjegyzés

..... megye.

..... szám 1 év

..... m. kir. járási erdőgondnokság.

A.

B e o o s l e r v é l

..... község tulajdonát képező s a..... sz. határ részben fekvő.....
..... nevű erdő részben elkövetett erdei kihágásról.

A kihágó neve és lakhelye	Tanuk nevei és lakhelye	A k i h á g á s		Az erdőbirtokost megillető				Eljárási és tárgyasági költségek	
		ideje	leírása	kár-értéke	kár-terítés	hajtó-pénz	összeg	K	f
				K f	K f	K f	K f	K	f
Megjegyzés									

J e g y z ő k ö n y v .

A vádlott neve, kora, val- lása, lakhelye, vagyoni viszonya	
Az erdei kihágás neve, mellyel vádoltatik	
A feljelentő neve	
A vádlott nyilatkozata	
Vádolt tagadása esetén a feljelentő nyilatkozata	
Az esetleges tanúk nevei, lakhelye, vallomása	
Az ítélet tartalma hivat- kozással az 1879. XXXI. tc. illető szakaszára	
A megítélt kártérítés összege	K f
A kirott penzbüntetés összege	K f
A megállapított költség	K f
Az elzárás tartama	

B.

..... vármegye közigazgatási bizottsága.

Szám /190 kb.

Válaszirat alapj. szolgáló

szám

.....
járási főszolgabíró
rendőrkapitány urnak

..... várm.

közigazgatási bizottságának

II. foku erdei kihágási

birósága évi

..... hó..... napján

tartott ülésén cimnek.....

..... szám alatt hozott

azon elsőfoku ítéletét, mely-

lyel

1.

2.

..... tettes(eke)t

1.

2.

felelős gazdá(ka)t az 1879.

évi XXXI. tc. §-ban

körülirt kihágásban hibás-

(ok)nak mondja ki s ezért

tetteket az idézett tc.

és § alapján az 1901. évi

XX. tc. 23. §-ban jelzett

célra fordítandólag (a fel-

merült kár és költségeért

a gazdák felelősségét álla-

pítván meg)

.....napi elzárásra, átvál-

toztathatókor.....fill.

pénzbüntetés,kor.

.....fill. kár és kártérítés,

.....kor.....fill. hajtópénz

éskor.....fill. eljárá-

si költség 15 nap alatt

végrehajtás terhe mellett

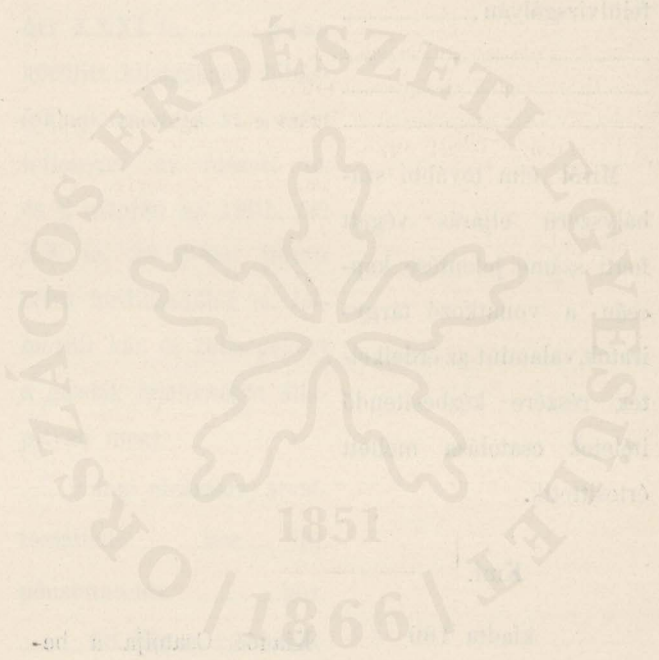
leendő megfizetésére köte-
lezte; bíróságunk
..... által nyílt időben
beadott felelkezés folytán
felülvizsgálván

Miről cím további sza-
bályszerű eljárás végett
fenti számú jelentése kap-
csán a vonatkozó tárgy-
iratok, valamint az érdekel-
tek részére kézbesítendő
ítéletek csatolása mellett
értesítettik.

Kmf.

kiadta 190 /
főispán, elnök.

Kiadó! Csatolja a be-
kötött iratokat s
példányt jelen ítéletből.

Rövidítések magyarázata.

btk. = büntető törvénykönyv a büntettekről és vétségekről.

B. M. = belügyminiszter.

C. = kir. Curia.

Et. = erdőtörvény.

Er. = Erdészeti rendeletek tára.

F. M. = földmivelésügyi miniszter.

kgy. = Közigazgatási elvi határozatok egyetemes gyűjteménye (I—III köt).

Kgyu. = Közigazgatási elvi határozatok egyetemes gyűjteménye új folyam (I—II köt).

ktk. = kihágási büntető törvénykönyv.

l. = lásd.

l. o. = lásd ott.

M. K. = Magyar közigazgatás.

Mt. = minisztertanács.

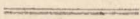
M. E. = miniszterelnök.

R. T. = Rendeletek tára.

tc. = törvénycikk.

Tartalom.

<i>Előszó</i>	3
<i>Általános határozatok</i>	5
<i>Különös határozatok:</i>	20
A) Az erdei lopásról	20
B) Az erdei kártételekről	28
C) Veszélyes cselekményekről és mulasztá- sokról	35
Kivételes intézkedések	41
<i>A bíróságokról, az illetékességről és az elzárás- ról erdei kihágásoknál</i>	44
<i>Büntetéspénzek hovatfordítása</i>	67
<i>Függelék:</i>	69
I. Az erdei kihágásoknál követendő ügy- rendtartás	71
II. Az erdei kihágások feljegyzésére szol- gáló erdei rovatos naplók készítése és vezetése	77
<i>Minták:</i>	90
A) Becslevél, jegyzőkönyv	91
B) II. foku bíróság ítélet mintája	93
<i>Rövidítések magyarázata</i>	97
<i>Tartalom</i>	98
<i>Tárgymutató</i>	99

Tárgymutató.

- Á**ltalános határozatok . . . 5
 Árszabály 17
 Ág-, galylopás (élőfa) . . . 23
 Agyaglopás 25
 Állat behajtása erdőbe . . . 32
 Ásása földnek, kőszénnek,
 gyepnek, talajalkatrészek-
 nek 34
 Áttétele az ügynek a kir.
 bírósághoz 53, 75
- B**üntetőtörvények szabályai
 és az erdőtörvény . . . 5, 54
 Birtokviszonyok vitás eset-
 ben 5, 22
 Büntetést kizáró körülmények 11, 12
 Bűnsegéd 12
 Belátás hiánya a tettesnél 14
 Bűnpártolás 25, 26
 Behajtása állatnak erdőbe 32
 Bizonyítvány jogos szer-
 zésre 41, 42
 Bíróságok 44, 45, 49
 Bíróságok (II.-foku) előadói 62
 Bíróságok esküje 44
 Bíróságok kijelölése 45
 Bíróságok alakítása 49
 Bíróságok határozatai 62, 65
 Biztosítéknyújtás 57, 58, 59
 Büntetéspénzek, értékesíté-
 sek hováfordítása 67
- C**selekmény színhelyének
 tulajdonjoga 6
- Csemetelopás (10 évnél
 fiatalabb) 23
 Curia határozata 50, 64
- D**eszák lopása 21
 Deszák eladása 43
- E**rdei kihágások nemei . . . 5
 Erdei károsítás 5
 Erdei lopás 5
 Erdei lopás kihágása . . . 20
 Erdei lopás vétsége, büntette 7, 8
 Erdei kártétel kihágása . . 28
 Erdei kártétel vétsége, büntette 7
 Erdei gyümölcstermék,
 maglopás 25
 Erdei rovatos naplók . . . 77
 Erdőégés 36, 37
 Elévülés 17
 Elévülés szünetelése, meg-
 kezdése 18
 Elévülés a bíróságtól át-
 tétel közben
- Életbeléptetési rendelet . . 5
 Érték- és kárhatár 5, 6, 7, 22, 29
 Elítélés előtt elkövetett
 több erdei kihágás 6, 74
 Elzárás határa 6, 11
 Elzárás tartama 10
 Elzárás kártalanítás címén 11
 Enyhítő körülmények 11, 12
 Érték- és árszabály . . . 17
 Élőfa rongálása 33

Élőfa kérgének lopása	23, 24	Gyephantlopás 25
Élőfa galyának, ágának lo- pása	23	Gyökerlopás	25
Elszáradt letört fa, ág, galy, tuskó lopása	24	Gyantalopás	25
Elkobzása fegyvereknek	40	H atárjelek felállítása	6
Elkobzása erdőtermékeknek	42	Hivatalból üldözendő kihá- gások	14, 55
Engedetlenség kiutasítás esetén	40	Hajtópénz	16, 32
Eskü bírósági tagoknál	44, 50, 71	Hagyonclopás	23
Esküminta	51	Hatóság elleni erőszak	40, 54, 60
Egyezség	55	Házkutatás	60
Elővezetés	57	Helyszini szemle	60, 74
Elzárási költségek	61, 66	Helyszini szemle költs.	61, 66
F egyverviselés lopásnál	8, 9	I lletékesség	52, 53
Fegyverviselés jogosultsága	40	illetékesség összeütközé- sei	54, 63, 64
Felelős gazda, gyám stb.	15, 16	Idézés	72
Felelős gazda felügye- lete	15, 16, 29	Indítvány	45, 55
Falopás fáslegelőn, kaszálón	21	Igazolvány faeladásnál, vé- telnél	41, 42
Feldolgozott fa lopása	21, 22	Irtás (idegenek által)	21
Fölfalopás	23	J ogos védelem	13
Falevéllopás	24	Jogosultság (legeltetési) tul- lépése	31
Földlopás	25	Jogosultság (faizási) tul- lépése	34
Fűlopás	25	Jogtalan behajtás	32
Fanedvlopás	25	Jogtalan használatok	38
Faizási jog tullepte	34	Jogtalan legeltetés (l. legeltetés)	
Feljelentése kihágásoknak	45, 48	Jegyzőkönyvvezetés	50 71 73 74
Felelősség	61, 74	Jávorlélopás	25
Felügyeleti jog (BM.)	65	K árösszeg leszállítása	30, 56
Foglalás	75	Kár- és értékhatár	5, 6, 7, 29, 31
G ondatlanság és szándék	11, 12	Kár kiszáradás következ- tében	24
Gerendafa lopása	21		
Galy-, áglopás (élőfa)	23, 24		
Gubacslopás	25		
Gombalopás	25		

Közös erdőben elkövetett	
kihágás	6
Kísérlet	11, 27
Kiskoru tettes	13, 14
Kéreglopás	23, 24
Korhadéklopás	25
Kártékony anyag hordása	
erdőbe	34
Kiutasítás erdőből	39, 40
Kapanyelek eladása	42
Közigazgatási gyakornok	
biráskodása	45
Kijelölése bíróságnak	45
Községi bíró biráskodása	45
Külföldiek tettenérése	57
L egelőterületen levő fa	
lopása	21
Lopása hagyomcnak, fölfá-	
nak, magfának, csemeté-	
nek, tuskónak, élőfa-ága,	
-galya, -kérgének 2, 3,	24
Legeltetés jogtalan	28, 29
Legeltetés 15 éven alóli	
erdőben	29
Legeltetés tilalom alatti er-	
dőben	29
Legeltetés véderdőben	29
Legeltetés futóhomokban	
álló erdőben	29
Legeltetés 6 éven alóli er-	
dőben	29
Legeltetés ültetvényekben	29
Legeltetés erdei vetésben	29
Legeltetés faiskolában	29
Legeltetés lazatalaju erdő-	
ben	31

Legeltetés nedves időjá-	
ráskor	31
Legeltetés egynappal tovább	31
Legeltetés fenyveserdőben	31
Legeltetési jogosultság tul-	
lépése	31
Letartoztatás	57
Lefoglalt tárgyak	58, 59
M ulasztás által elkövetett	
kihágás	7
Magánindítvány	14
Méhraj lopása élőfa rongá-	
lással	22
Magfalopás	23, 35
Mohlopás	24
Maglopás	25
Mészlopás	25
Mogyorólopás	25
Menekülése állatnak vesze-	
delem elől	32
Megkeresések teljesítése	51, 52
N yírlélopás	25
O rgazdaság	25, 26, 27
Ölekbe rakott fa lopása	21, 22
Összerakott fagalyak lopása	24
P énzbüntetés kiszabása	10, 11
Panaszjog	14, 15, 45-48, 55, 71
Pusztát határoló előfák	
lopása	21
Póteljárás	65
R észesség	11
Részesek felelőssége a kár-	
ért	12
Ritkás erdőből lopás	23

Rongálása fának	33	Tárgyalás	60, 72, 73
Rongálása kerítésnek, töl- tésnek, hidnak, tilalmi jelnek, műveknek stb.	33	U sztatott fa lopása	21
Rovatos naplók készítése, vezetése	77	Üzemtervek ellenére gya- korolt használatok kihá- gása	7
S emmiségi panasz	64	Utánnövések közt járás	39
Szolgalommal terhelt erdők	7	Uj út törés	39
Szövetkezésben elkövetett lopás	10	Ügyész (kir.) a tárgyalásokon	50
Szándék és gondatlanság	11, 12	Ügyész indítványa	62, 65
Szükségből elkövetett erd. kihágás	14	Ügyész semmiségi panasz	64
Szétfűrészelt fatörzsek lo- pása	22	Ügyészi előterjesztés mel- lőzése	65
T ársaságbanelkövetett lopás tettesei	10, 22	Ügyrendtartás	71
Társtettes	12	V itás határ	6
Több erdei kihágás meg- büntetése	15, 74	Veszélyes cselekmények, mulasztások	7
Tuskólopás	23	Visszaesés lopásnál	8, 9
Tőzeglopás	25	Visszaesés orgazdaságnál	27
Terpentinlopás	25	Végszükség	13
Tilos legeltetés (l. legeltetés)		Vitás használati jogosultság	22
Tűzgerjesztés	35, 38	Vasgereblye, vágó eszköz használása	34
Tűzrakás erdőben	36, 38	Vizsgálati fogság	58
Tilos behajtás	39	Végrehajtás	65, 75
Tartozkodás erdőben	39	Végrehajtás szabályszerű- sége	66, 76
Tüzifa minősítése	43	Vétbizonylat	75
Tettenérés	57, 60	Z árt erdőből lopás	23
		Zárlás	53, 59

